Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6822

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299 -24290

Perşembe 12 Ağustos 1943

Roosevelt de Kanadaya Hareket Ediyor

İki Şefin Avrupada büyük hareketler için karar vermeleri bekleniyor - Ingiltere sahillerinde askerî hazırlıklar çok arttı

Mihverin yeni tedbirleri

Finlandiyada mühim bir toplantı

İtalyaya dair resimler: Milânoda Skala meydanında yapılan bir toplantı

Moskova gene gitmedi

Yanına ailesini ve kızını alarak Kanadaya giden İngiliz Başvekili, oradan Washington'a geçecek ve yakında iki Anglo - Sakson şefi arasında bu harbin altıncı görüşmesi başlıyacaktır.

Avrupa cepheleri gerek askerlik, gerek politika bakımından çeşidli imkânlara gebe olduğu bir sırada karşılaştığımız bu hâdisenin, en çok dikkat çekici tarafı, şimdiye kadar olduğu gibi son buluşmada da Rusyanın gene temsil edilmemesidir.

Anglo - Saksonlarla Sovyetler arasındaki münasebetlere nedense toz kondurmak istemiyen, Moskova ne yaparsa Londra ve Washington'un mutlaka hoş göreceğine herkesi inandırmağa çalışan bazı yazarlar, bütün dünyanın dikkat ettiği bu hâdiseyi izah için her halde gene bir hayli gayret harcıyacaklar, Mareşal Stalin'in memlekette meşgul bulunduğunu, şark cephesinde zafere doğru yol alan Rusyanın şimdi politika işlerini ikinci plândan birinciye geçiremiyeceğini ileri süreceklerdir.

Fakat ne de olsa, Demokrasilerle Ruslar arasında iki yılı aşan uzun bir zamandanberi işbirliği yapıldığı halde bugüne kadar Rus hükûmetinin hiç bir Anglo - Sakson toplantısına iştirak etmemesi, kolayca gözden kaçacak bir hâdise sayılamaz. Harb güdümüne ve harb sonrasına dair bir taraftan Anglo - Saksonlar, öte taraftan da Sovyetler, iddia edildiği gibi aralarında tamamile anlaşmışlarsa, toplantılara gitmiyen Moskovanın, Washington'da alınacak bütün kararlara önceden katılıp Demokrasilere açık bono imzaladığına hükmetmek icab eder ki, Rusyanın harbde oynadığı role ve muhtelif cephelerde vaziyetin gelişimine bakılırsa böyle bir hükme varmak çocukluk olur.

Kazablanka konferansındanberi kaç ay geçti? Bu kadar kısa bir zaman içinde Anglo - Sakson şefleri üçüncü defadır ki toplanıyorlar. Bunların ilkinde Churchill, Mareşal Stalin'le de görüşmek istediğini, hatta imkânı bulunsaydı konferansın daha uygun bir yerde yapılabileceğini söylemiş, fakat işleri yüzünden Mareşal Stalin Rusyadan ayrılamadığı için Kazablankada onsuz buluşmak zorunda kaldıklarını ilâve etmişti. O zaman şöyle bir sorgu ortaya atılmıştı:

— Mareşal Stalin gidemiyorsa onu temsil eden başka bir Rus devlet adamı Kazablanka konferansına iştirak edemez miydi?

Tunus zaferinden sonra Churchill'le Roosevelt bir daha buluştular. Toplantı Washington'da yapıldığı için, hiç değilse Rus büyük elçisi Litvinof'un Sovyetler Cumhuriyeti adına görüşmelerde bulunacağı sanılıyordu. Fakat ne tuhaf tesadüf, o sıralarda Litvinof memleketine çağırıldı; Washinston toplantısı da gene Rusyasız yapıldı.

Bu seferki buluşmada iki Anglo-Sakson şefinin (bermutad) başbaşa kalmalarına bakıp bu hali olagan saymak güçtür. Bir hâdisenin olagan olması için herşeyden önce akla ve mantığa uygun gelmesi şart değil mi?

Halbuki Almanyanın taarruzuna uğradığındanberi onun düşmanlarile işbirliği yapan, gösterdiği mukavemet yüzünden Anglo - Saksonlara ummadıkları derecede iyilik eden Sovyet Rusya, ken...

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Fransadaki Alman ordusu cenub bölgesine yığılıyor

İtalyada yeni nümayişler oldu — Macar kabinesi uzun içtimalar yapıyor

Badoglioya karşı itimad gittikçe azalmaktadır

Stockholm 11 (a.a.) — Helsinkiden bildirilmiştir:

Finlandiya askerî mahfillerinde dolaşan rivayetlere göre, Fin ordusuna mensub yüksek rütbeli subayların iştirakile son günlerde Mareşal Mannerheim nezdinde bir toplantı olmuştur.

Finlandiyadaki Alman kuvvetleri kumandanı General Dietl'in de bu toplantıda bulunduğu tahmın olunuyor.

Bu toplantıda alınan kararlar hakkında bir şey bilinmemekle beraber, Helsinki askerî mahfillerinde askerî şeflerin Cumhurreisi Ritz ile siyasî şefler arasında bir kaç gün evvel yapılan toplantıda alınan kararı müzakere etmek üzere Mareşal Mannerheim tarafından içtimaa çağrıldığı bildiriliyor. Görünüşe bakılırsa, Mareşal Mannerheim Cumhurreisinin toplantısında bulunmamış ve bazı askerî şahsiyetlere göre, bu toplan...

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Almanlar tarafından tahkim edilmekte olduğu bildirilen Paris şehrinden umumi bir manzara

Staline atfedilen garib mülâkat

Sovyet lideri, etrafındaki devletleri Sovyetleştirmek ve Boğazlardan serbest geçmekten başka bir şey istemiyormuş?

Berlin 11 (T.P.) — Buranın siyasî mahfillerinde «Palestina Post» gazetesinin bir makalesi çok dikkati çekmiştir. Gazetede, Amerikalı muharrir Walter Duranty, Stalin'le yaptığı iki mülâkata müstenid olarak Stalin'in harb gayeleri hakkında malûmat vermektedir. Duranty, Stalinin, bilhassa İngilizler ve Amerikalılar Avrupaya nüfuz etmeden evvel, Almanyanın çökmesi halinde, Almanyaya girmek ve Avrupada kırmızı bayrağı açmak istediğini, zira Rusyada dökülen kanların Almanyada döktürülecek kanla ödenmesi lâzım geleceğini yazmıştır. Duranty, Stalinin bununla beraber Almanyayı ilhak etmek istemediğini kendisine söylediğini, zira Stalinin «köpeği köpeğin kuyruğu idare eder» şeklindeki maruf bir yahudi

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Almanlar Parisi tahkim ediyorlarmış?

Bulgaristanın Varna bölgesinde de bir Rus çıkarması bekleniyor!

Londra 11 (B.B.C.) — Fransadan gelen haberlere göre, Paris şehri bir muhasaraya tahammül edebilmek için Almanlar tarafından tahkim olunmaktadır. Bir çok yollarda ve caddelerde betonarme blokhavzlar yapılmıştır. Halk bir kısım mahalleden çıkarılmıştır.

Bulgaristana bir Rus çıkarması bekleniyormuş

Londra 11 (a.a.) — Sofyadan gelen bir habere göre, Varna limanına seyyahların girip çıkmaları yasak edilmiştir. Limanda bulunan seyyahlar da bir an evvel şehri terkedeceklerdir.

Almanlar bu limanı ve yakınlarını durmadan tahkim ediyorlar. Bir Rus çıkarma hareketi beklendiği söylenmektedir.

Bulgaristandaki komünist tahrikâtı

Berne 11 (a.a.) — Komünistler Bulgaristanda hükûmete karşı yapılan hareketi tamamen kontrol etmektedir. Yüz binlerce Sovyet beyannamesi, para ve Sovyet ajanları küçük taşıtlarla geceleyin Varna ve burgaz limanlarına gelmektedir. Baltalama harekâtında bulunacak olanlar Ruslar tarafından silâh ve infilâk mddelerile teçhiz edilmiş buunmaktadır.

Stalin dün Müttefikler Büyük Elçilerile görüştü

Rusya, Fransada bir cephe açılması için ısrar ediyormuş — Kanada müzakereleri uzun sürecek

Millî Şef

Roma Büyük Elçimizi kabul etti

Reisicumhur, Millî Şef İsmet İnönü, dün sabah şehrimize gelen yeni Roma büyük elçimiz Ruşen Eşref Ünaydın'ı kabul etmişlerdir.

Nafıa ve Millî Müdafaa Vekilleri İzmitte tetkikler yaptılar

İzmit 11 (Hususî muhabirimizden) — Zelzele mıntakasında tetkikler yapmakta bulunan Nafıa Vekili Sırrı Day ile Millî Müdafaa Vekili Ali Rıza Artunkal tetkiklerini bitirerek ayrılmışlardır.

Adapazarı 11 (a.a.) — Nafıa Vekâleti yapı ve imar işleri şehircilik mütehassısı profesör Olsner refakatinde Ferid Ali Örs olduğu halde buraya gelerek imar plânı üzerinde tetkikatta bulunmuş ve bu plân üzerinde esaslı tadilât yapmıştır. Adapazarı imar plânı bütün ihtiyaclara cevab verecek bir haldedir.

İnhisarlar Vekili Tokada gitti

Tokad 11 (a.a.) — İnhisarlar Vekili Suad Hayri Ürgüblü dün Vali ile birlikte Erbaa ve Niksarda tetkiklerde bulunduktan sonra Tokada gelmiştir. İnhisarlar Vekili bugün burada tetkiklerine devam edecek ve akşam üzeri şehrimizden ayrılacaktır.

Geçen seferki mülâkatlarında Mr. Roosevelt ve Churchill bir arada

Londra 11 (Radyo) — Bugün resmen bildirildiğine göre Mr. Roosevelt, Mr. Churchill ile görüşmek üzere Quebek'e hareket edecektir. Mr. Roosevelt şehrin kalesinde ikamet ederek Churchill'le birlikte Müttefiklerin kazandıkları zaferler üzerine Avrupadakı vaziyet hakkında kurmayların raporlarile meşgul olacaktır. İki devlet adamı Avrupadaki harbe dair mühim strateji kararları vereceklerdir.

Burada hüküm süren kanaate göre mülâkatı müteakıb heyecanlı tebliğler neşredilmiyecek, fakat heyecan verici hareketler vuku bulacaktır.

Mr. Churchill bugün Kanadanın harb komitesinde hazır bulunmuştur.

Kanadada yapılan ilk toplantılar

Quebec 11 (a.a.) — Churchill ve Kanada Başvekili Mackenzie King, umumî valinin Quebec'deki yazlık ikametgâhında bulunmaktadırlar. Churchill gelmeden evvel Kanada harb kabinesi Frontena şatosunda toplanmıştı. Yemekten sonra Mr. Churchill'le Kanada Başvekili arasında yapılan görüşmelere dair neşredilen resmî beyanatta Kanada Başvekili Mr. Mackenzie King ile Mr. Churchill arasında beynelmilel durumla Mr.

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Şark cephesindeki büyük meydan muharebesi

Kızılordu bir milyon kişilik ordu ile Harkof üzerine yürüyor

Şark cephesinden Resimler: Bir köyü müdafaa eden ağır makinelitüfeklerle mücehhez Alman askerleri

Führer'in umumî karargâhı 11 (T.P.) - Alman başkumandanlığının tebliği:

Kuban ve Mius kesimlerinde Sovyet kıt'alarının şiddetli taarruzları bildirilmektedir. Bielgorod bölgesinde henüz kanlı savaşlr devam etmektedir. Kuvvetli düşman zırhlı ve piyade hücumları püskürtülmektedir. Keza Orelin batısında düşman taarruzları akamete uğratılmıştır. Bu kesimde yalnız 61 tank yok edilmiştir.

Viazma'nın cenub ve cenub batısında Rusların yarma teşebbüsü azalmıyan bir hızla devam etmektedir. Mevzii bazı savaşlardan maada, teşebbüs halen Alman kıt'alarının eilnde bulunmaktadır.

Ladoga gölü cenub kesiminde düşman mevziî taarruzlar yapmıştır. Dün bütün şark cephesinde 348 tank imha edilmiştir. Hava teşkillerimiz dünkü mücadelelere iştirak ederek, kara kuvvetlerimizi mümkün olduğu mertebe desteklemiştir. Yukarı şimal kesiminde Sovyetlere dün gene önemli kayıblar verdirilmiştir.

Rusların kütle halinde yaptığı hücumlar

Berlin 11 (T.P.) — Bielgorod'un batı ve cenub batısında cereyan eden savaş-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Sicilyada

Merkez kesiminde kanlı ve çetin muharebeler oluyor

Müttefik donanması Napoli civarını topa tuttu

Şimal Afrika Müttefik umumi karargâhı 11 (a.a.) — Bugünkü tebliğ:

Kıt'alarımız düşmanın mukavemetini ve arkasında bıraktığı mânileri yenerek ileri hareketlerine devam ediyorlar. Sekizinci ordu sahil kesiminde 35 kilometrelik bir ilerleyiş kaydederek Guardia-yı ele geçirmiştir.

Etna dağının batısında, Bronte'nin şimalinde, Randazzo istikametinde hücum eden kuvvetlerimiz düşmanın şiddetli mukavemetile karşılaşmışlardır. Yedinci orduya mensub kıt'alarımız sekizinci ordunun Bronte'nin şimal ve cenub doğusundaki ileri kuvvetlerile irtibat tesis etmişlerdir. Şimal kesiminde Amerikan kuvvetleri Rosmarino nehri ağzına yaptıkları dünkü tebliğde bildirilen çıkarma neticesinde elde ettikleri mevzilerini

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Askerî vaziyet

Almanya mağlûbiyetten nasıl korunabilir?

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Görünüşlere göre, Müttefiklerin hazırlıksız ve kuvvetsiz oldukları harbin ilk devirlerinden istifade eden Almanların ve Japonların zafer yürüyüşleri sona ermiştir. Çinle Rusyanın hayrete değer mukavemetleri sayesinde vakit ve imkân kazanabilen İngiltere ve Amerika yepyeni fakat tesirli ve üstün kuvvetler peyda ederek harbin gidişini tersine çevirmişlerdir. Şimdi bütün muharebe cephelerinde ya taarruz ediyor ve yahud Avrupanın batısında, Hindistanda ve umumiyetle Uzakdoğuda olduğu gibi, taarruza geçmek üzere bulunuyorlar. Rusya da, 1941 yılındaki ricatlerle ordusunun büyük bir kısmını ve Avrupadaki topraklarının nüfusça, ekincilik ve yeraltı hazineleri cihetile en zengin yerlerini kaybettikten ve 1942 de Sovyet cenub cephesi yeniden yarılarak ta Don nehrine, Stalingrada ve Kafkas zirvelerine kadar geri gittikten sonra bitip tükenmek bilmiyen kendi insan ve harb sanayii kaynaklarından ve Müttefiklerin bin güçlük ve fedakârlıkla ve bilhassa Basra - İran yolile gönderip ulaştırabildikleri büyük ölçüde uçak, tank, her nevi silâh, malzeme, yiyecek, giyecek, ilâc vesaire yardımlarından faydalanarak kendini toplayabilmiş ve artık taarruza geçmiştir.

En geç 1942 de Çin ve Rusya mağlûb edilerek Japon ve Alman güçleri, günden güne bir dev gibi artıp büyüyen Anglo - Sakson kuvvetlerine karşı serbest kalamadıkları takdirde mağlûb olabileceklerini türlü münasebetlerle bir kaç defa yazmıştık. Japonya Çin seferini sona erdirebilseydi Ruslara doğudan taarruz ederek Mihvere Rusya harbinde çok kıymetli bir yardımda bulunacağına şüphe yoktu. Fakat bu olamamış ve 1941 ile en son 1942 de Leningrad ve Moskova alınarak Rusya mağlûb edilememiş olduğundan Mihverle Japonyanın başına bütün bu güçlükler gelmiştir.

Mihverin askerî durumu şimdilik Japonyaya nisbetle daha çetin ve belki daha tehlikelidir. Çünkü Japonyanın müdafaa dairesi Mihverinkinden daha geniş ve kuvvetli müdafaa üsleri anavatandan çok uzaktır. Bundan başka Japonyayı bugün tehdid eden tehlikeler, Mihveri Avrupada korkutan yıkınlar derecesinde yakın ve büyük değildir. Fakat Mihverin Avrupada yenilip yıkılması halinde Anglo - Saksonlara, Çinlilere, Hindistana ve Rusyaya karşı yalnızbaşına kalacak olan Japonyanın durumu daha az ağır ve korkulu olmıyacaktır.

Fakat Almanyanın Afrikadan çekildiğine, İtalyayı Müttefik taarruzlarına karşı koruyamadığına, Anglo - Sakson uçak filolarının Alman şehir ve sanayiini gece ve gündüz bombardıman etmelerini men ve Atlantikte beklediği zaferi elde edemediğine, nihayet Rusyaya karşı müdafaada kalmak yüzünden şimdi orada bazı ordularının Orel ve Bielgorod kesimlerinde geri gitmekte olduklarına bakarak Mihverin mağlûbiyetini artık bir oldu bitti sayacak mıyız?!.. Böyle bir ihtimali gözönünde tutmak belki doğru olur, fakat bu yolda şimdiden kat'î bir hükümde bulunmakla, fikrimizce çok acele edilmiş olur.

Almanyanın neden, nasıl ve ne zaman mağlûb olabileceğini araştırmak faydalı olursa da uzun sürer. Onun için kısaca hatırlıyalım ki Almanya, ancak umumî bir yeis ve ümidsizliğe düştüğü takdirde yıkılıp çözülebilir. Fakat ne İtalya olaylarile, ne Orel ve Bielgorodu kaybetmekle, ne de batı ve şimal batı büyük sanayi şehirlerinin bombardıman edilmesile Almanya muhtemel bir zafere olan inan ve itimadını kaybedemez. Çünkü, doğuda idareli ve tedafüî bir muharebe usulü takib ederek ve İtalyadan ve Avrupanın diğer yanlarından gelebilecek bir Müttefikler taarruzunu karşılamağa hazır durarak daha uzun müddet mukavemet edebileceğinden emin olabileceği gibi Rusyanın insan, türlü silâh ve malzeme yığınlarile yaptığı bu taarruzlara, içinden çürüyüp şiddetle sarsılmadan ve zayıflamadan, daha uzun müddet devam edemiyeceğini düşünebilir. Rusyanın iç durumunun gayet güç ve ağır olduğu ve onun bugün ayakta durmasının daha ziyade Müttefiklerin yardımile mümkün olduğu ve bundan dolayı Rusyanın harbin bugünkü ağır şartlarına daha uzun müddet dayanamıyacağı hakkında dönen bazı telâkki ve kanaatlerin Almanlar için bir ümid kaynağı olmamasına imkân yoktur.

Almanların diğer bir ümid kaynağı da şüphesiz Müttefikler arasındaki anlaşamamazlıklardır. Bunların nasıl bir cereyan ve netice alacağı belli olmamakla beraber Müttefikler arasında ihtilâfların büyümesini Almanlardan daha çok kimse temenni edemez. Görülüyor ki bugün onların kat'î bir ümidsizliğe düşerek yıkılıp bozulacaklarını zannettirebilecek henüz ne askerî, ne de siyasî ve umumî sebebler yoktur. Almanyanın bu durumu daha uzun müddet muhafaza etmesi pekâlâ mümkün olduğu gibi harbin evvelden belli olmıyan türlü beklenmedik tecellilerinden faydalanarak mağlûbiyetten kurtulmak ümidini beslemesi de tabiidir.

H. E. ERKİLET

Şehir haberleri

Nihayet!

Tünel idare erkânı dün sorguya çekildiler

Tünel kazasından dolayı Müddeiumumilikçe açılan tedbirsizlik, dikkatsizlik, seyrüsefer nizamlarına riayetsizlikle ölüme ve yaralanmalara sebeb olmak davası tahkikatında, İstanbul üçüncü sorgu hâkimliğince dün sorguları tekmillenmiştir. Temmuzun altısında olan bu hâdiseden dolayı dava edilenlerden gardöfren Tahir Kütükçünün hayli zaman önce sorgusu yapılmış, Umum müdür Hulki Eremle Teknik daire müdürü Sadeddin Ozin ve Cer şubesi müdürü Hasan Zeki Sağman'ın sorguları kalmıştı. Çünkü, bunlar kendilerinin memurin muhakemat kanununa tâbi memurlardan bulunduklarını, haklarında Vilâyet idare heyetince karar verilmeden Adliyenin doğrudan doğruya takibat yürütemiyeceğini ileri sürüyorlardı. Bu yoldaki itirazları üçüncü sorgu, üçüncü asliye ceza ve birinci Ağırcezada redde uğradıktan sonra, nihayet dün her üçü de sorgu hâkimi Kâmil Boran tarafından sorguya çekilmişlerdir.

Sorgu hâkimi Kâmil Boran, saat dokuz buçuktan on üçe kadar Umum müdürün, on dörtten on beş buçuğa kadar da sırasile Teknik daire ve Cerşubesi müdürlerinin ifadelerini almıştır. Haklarındaki tahkikat, kendileri serbest olarak derinleştirilip genişletilecektir.

Hâdisenin otuz kadar şahidi vardır. Şahidlerden çoğunu dinliyen sorgu hâkimi, diğerlerini de çağırıp dinlemektedir. Yaralılardan bir kısmının iyileşmelerine aid kat'î raporlar sorgu hâkimliğine gönderilmiştir. İleride, vukuf ehline yeniden bir keşif yaptırılarak evvelceki raporda yazılı bazı cihetlere sarahat verdirilmesi, kuvvetle muhtemeldir.

Adliye Vekili Ankaraya gitti

Bir müddettir İstanbulda bulunan Adliye Vekili Ali Rıza Türel, dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür.

Sıhhat Vekili şehrimizde

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataş dün sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmiştir. Vekil bir kaç gün İstanbulda kalarak tifüs mücadelesi işlerile meşgul olacak ve sıhhî müesseseleri gezecektir.

Dün şehrimizde iki tifüs vak'ası daha görülmüştür. Sıhhat müdürlüğü mücadele ekiplerinin faaliyetini sıklaştırmıştır.

Tıb Fakültesi dekanı istifa etti

Öğrendiğimize göre Tıb Fakültesi dekanı profesör Kemal Atay, dekanlıktan istifa etmiştir. Dekanlığa, şirürji profesörü Fahri Arelin tayini kararlaştırılmıştır.

Belediye muameleleri teftiş ediliyor

Şehrimizde bulunan mülkiye müfettişlerinden Emin, dün Belediye muamelelerini teftişe başlamıştır. Kendisi evvelâ Belediye İktısad müdürlüğünde teftişlerde bulunmuş, sırasile diğer Belediye dairelerini de teftiş edecektir.

Kurtuluşta üç ev yandı

Evvelki gece saat 3 te Kurtuluşta çıkan bir yangın neticesinde üç ev tamamen, bir ev de kısmen yanmıştır.

Yangın, Yeniâlem sokağında Dimitriye aid evin ocağından tamamen söndürülmemiş olan ateşten sıçrıyan kıvılcımla başlamıştır. Ev halkı uykuda bulunduklarından alevler evi hemen tamamen sardıktan sonra uyanmışlardır.

Memurlar için ucuz tramvay seferleri

Tramvaylarda memurların tenzilâtlı seyahat etmelerine karar verilmişti. Tramvay müdürlüğünde bu işle meşgul olan komisyon mesaisini bitirmiş ve raporunu dün Belediye riyasetine vermiştir. Bu rapora göre aylık karneler ihdas edilecektir. Memurlar yalnız günde, biri gidiş, diğeri dönüş olmak üzere iki karne kullanabileceklerdir. Birinci mevki 8, ikinci 5 kuruştur. Aktarmalar da 12 ve 10 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Ekmek fiatları ucuzladıktan sonra...

Ekmek fiatlarında son yapılan tenzilâtın, piyasada diğer emtia fiatları üzerinde tesiri görülmüştür. Bu tesirin muhtelif maddelere göre şümulünü tesbit etmek üzere Belediye İktısad müdürlüğü murakıbları tetkikler yapmaktadırlar.

Un fiatları birdenbire kiloda elli kuruşa kadar düşmüştür.

Hindistandan alınacak manifatura

Hindistandan memleketimize elli milyon liralık manifatura, çuval ve kanaviçe ithalâtı yapılacaktır. Bu mubayaat için Hindistana gidecek heyet ay sonunda hareket edecektir.

Gene kömür derdi

Aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «Evvelki ikamet yerimiz Bostancı olduğundan kömür beyannamemizi oradan alarak tasdik için Mahrukat Ofisine götürdük. «Zamanı geçti, tasdik edemeyiz» dediler. «Ancak yeni bir emir geldiği zaman tasdik edebiliriz.» cevabını verdiler.

Babam bir malûl subaydı ve öldü. Ben bir mekteb talebesiyim. Annem Mahrukat Ofisinin nerede olduğunu dahi bilmez. Şimdi biz «tasdik zamanı geçti» diye bu kış paramızla kömürsüz mü kalacağız. Mahrukat Ofisi bizim gibi kimsesizlerin derdine çare bulamıyacak mı?

Teşvikiye Bayır sokak No. 62 de Nezih

İktibaslar

Sovyet matbuatına göre harbden sonraki hedefler

Anglo-Sakson dünyasına mensub bir çok âlim, mütefekkir, muharrirle ilim müesseselerinin, «Harbin hedefleri» etrafında devamlı surette meşgul olmaları, son günlerde Sovyet basınının ilgisini uyandırmağa başlamıştır. Sovyet yazarlarından I. Malinin'in Moskovada yeni çıkmakta olan «Voynai Raboçiy Klas» (Harb ve işçi sınıfı) dergisinin son üçüncü sayısında ve oradan naklen «Pravda» gazetesinin 4 temmuz nüshasında uzun bir yazısı çıkmıştır. Her şeyden önce «Harbin hedefleri» tâbirinin yanlış olduğunu belirtmeğe çalışan Sovyet yazarına göre, her hangi bir harbin hedefini onu ilkin düşünen ve ilkin başlamış olan tayin eder. Onun için de bu harbin hedeflerinden bu harbi bilerekten hazırlayıp ona başlıyan konuşabilir. Hitlerin hazırlayıp başladığı bu harbin hedeflerinden bahsetmek birleşmiş milletlere düşmez. Bununla beraber, yazara göre Müttefikler büsbütün hedefsiz de değillerdir. Bu hedef de, harbı kazandıktan sonra, yeni bir harbi imkânsız kılmak ve bu günkü harbin mes'ullerini cezalandırmak hususunda alınması gereken tedbirlerdir. Sovyet yazıcısına göre, harbin hedefleri ile harb sonrası meseleleri gibi iki başka başka mefhumun birbirine karıştırılması bir tesadüf eseri değildir. Bunu bilhassa Amerikan infiradcıları yapmakta imişler. Düne kadar kendi hükûmetlerinin harbe girmesine engel olmağa çalışan bu infiradcılar, Birleşik Amerika devletleri ile Mihver arasında bugün bile sulh yapılabileceğini ileri sürüyorlarmış.

Yeryüzünde adalet ve saadetin tesisine mâni olanlar da, Amerikan infiradcılarına göre, İngiltere ile Sovyetlerdir. İngiltere kendi imparatorluğunu tasfiye etmek istememekle, Sovyetler Birliği de Orta Avrupayı Bolşevikleştirmek niyetinde olmakla itham ediliyorlar.

Sovyet yazarına göre, Amerikan infiradcılarının, bilhassa Sovyetlere karşı olan hücumu daha kuvvetlidir. Sovyetleri, şimdiye kadar harb sonrası hakkındaki niyet ve programını ilân etmemekle itham ediyorlar. Halbuki harb sonrası programlarını ilân etmiyen yalnız Sovyetler değildir, İngiltere ile Amerika da aynı şekilde hareket etmiştir. Sovyet yazarı böyle bir programın müşterek müzakereler neticesinde tanzim ve ilân edilebileceği, bu müzakerelerin ise, Müttefiklerin birliği ve harbin sevk ve idaresi üzerinde menfi bir tesir yapacağı kanaatindedir.

Harb sonrası meselelerini müzakere ve münakaşa edenler arasında birleşmiş devletlere mensub olanların resmî hükûmetleri de vardır. Bilhassa Afrika ve Stalingrad zaferinden sonra, harbın Müttefikler lehinde biteceğine olan iman kuvvetlendikten, harb sonrası meseleleri açık bir surette müzakereye başlanmıştır. Sovyet yazarına göre Sovyet matbuatı dahi ayni şekilde hareket etmelidir. Harb sonrası meselelerinin müzakeresinde Sovyet hükûmetinin halledici sese malik bulunacağına şüphe etmiyen Sovyet muharriri, bu serbest münakaşa ve müzakere ile hükûmetin işlerini kolaylaştırmış olacakları kanaatindedir. Demokrasi ülkelerinde gazete, mecmua kitab vesair vasıtalarla müzakere edilmekte olan, Sovyet okuyucularına takdim edilen harb sonrası meseleleri şunlardır:

1 — Harbden mes'ul olanlar:

Demokrasi ülkelerinde hararetle müzakere ve münakaşa edilen bu mesele üzerinde fikir birliği yoktur. Harbden yalnız Hitler ve onun dayandığı parti mi mes'uldür, yoksa onlarla birlikte Alman ordusunun başında duranlar da, hattâ diktatörlüğe tahammül ettiği için Alman milleti de mi mes'uldür? Maruf İngiliz diplomatı Lord Vansittart başında bulunduğu bir cereyanı Alman milletinin hattâ yaşama hakkından mahrum edilmesini istiyormuş. Daha âdilâne hareket eden bir cereyan da Alman milletini muvakkat bir zaman için haklarından mahrum etmek ile iktifa fikrindeymiş ki Sovyet muharriri bu teklifi hiç beğenmiyor.

2 — Ceza nasıl verilecek?

Her şeyden önce Alman milleti ordusundan ebediyen mahrum ve Almanya harb sanayii tamamile imha edilecektir. Bu muhakkak görülüyor.

Ordu ve askerî sanayiden sonra Almanya parçalanacaktır. Şöyle ki: Şarkî Prusya Oder şehrine kadar Lehistana verilecektir. Prusya ayrılacaktır. Diğer aksamı üzerinde de bir çok müstakil devletler kurulacaktır. Fakat bu parçalanma ile beraber Almanyada her halde bir rejime ihtiyac hissedilecektir. Ya cumhuriyetin ihyası veya halkın reyine müracaat edilmesi nazariyeleri vardır.

Alman milletinin yeniden terbiye edilmesini istiyenler bütün Almanyanın işgalini elzem görüyorlar. Almanyanın cezalandırılması teklifinden bir de tazminat meselesi çıkıyor. İşgal altındaki memleketler, tazminat olarak Almanyanın sanayi müesseselerinin kendilerine verilmesini istiyorlar.

Bütün ve parçalanmış Almanya, Versailles hududları dahilinde mi kurulacak yoksa ondan daha yeni parçalar da koparılacak mı? Dansing koridorunun tuhaflığını ortadan kaldırmak için bütün Şarkî Prusyanın Lehistana verilmesini istiyenler mevcud olduğu gibi Südetlerin Çeko-Slovakyaya iadesile bütün Almanların bu mıntakadan ihracını taleb edenler de vardır.

Avusturyanın Alman camiasından addedilip edilmemesi de münakaşalı meseleler arasındadır.

Münakaşa edilen meseleler arasında İtalyan meselesi, küçük milletler konfederasyonları meselesi ve koloni meseleleri vardır.

Amerikalılar, İngiliz, Fransız, Holanda, Belçika ve başka devletlere aid bütün müstemlekeler rejiminin kökünden değiştirilmesini istiyorlar. Bir nevi milletlerarası himayesi tesis ve müstemlekelere tayin edilecek müddetten sonra tam istiklâl verilmesi fikrine İngiltere ve o tipte olan devletler yanaşmıyorlarmış.

Harb sonrası meselelerinden bahsederken demokrasi memleketlerindeki neşriyat, küçük milletlerin mukadderatı üzerinde dahi durmaktadır. Bu milletlere tam istiklâl hakkı tanımakla beraber, bunları büyük devletlerin oyuncağı olmaktan ve harblere sebebiyet vermelerinin önünü almak maksadile aralarında federasyon ve konfederasyon gibi vahdetler vücude getirmek tasavvur olunmaktadır. Sovyet muharriri, bu fikri yanlış bulmakta ve meselenin bu şekilde hallini «tedavinin hastalıktan daha fena» olmasile kıyas etmektedir.

Sovyet muharriri, Londra ve Washington gibi merkezlerde himaye gören muhacir hükûmet veyahud millî komitelerin memleketlerinde işe yardımdan ziyade zarar vereceklerini ileri sürmekte ve avdetlerine müsaade edilmemesini istemektedir. Buna mukabil Moskovada bir Alman hükûmeti kurulmuştur. Baltık Cumhuriyetlerinin Sovyet işgali esnasında kurulan hükûmetleri de oradadır. Son zamanlarda Alman işgali altında bulunan İslav memleketlerinin komınterne mensub mümessillerinden ibaret bir «Umum İslav Birliği Komitesi» kurulduğu Sovyet gazetelerinde okunmuştur. Moskovada münteşir «İzvestia» gazetesinin 20 nisan 943 tarihli sayısındaki malûmata göre bu komiteye Kızılordu generallerinden Aleksandr Gundorov reislik etmektedir.

Sulh işinde dünyanın altıda birini işgal eden Sovyetlere en kat'î söz söylemek hakkı tanınmalıdır. Sovyetlerin iştiraki olmadan hiç bir mesele halledilemez.

Mademki dünyada, harbi kazandıktan sonra, yeni bir nizam kurulacaktır; bu nizamın kuvvetli bir teminat altına alınması icab eder. Bunun için milletlerarası bir müeyyide kuvveti kurulması da lâzımdır. Sovyet muharriri, bu teşkilâtın Milletler Cemiyetinden ibaret olmasını kimsenin aklına getirmiyeceği kanaatindedir. Bunun yerine başlıca devletlerden ibaret bir direktoriyom teklif olunmaktadır. Ara sıra bütün milletlerin mümessilleri önünde hesab vermesi de mümkün addolunan bu direktoryom emniyet ve asayişi temin için milletlerarası polis vazifesini görecek ve bu iş için de icab eden kuvvetleri tahsis edecektir. Yani 1812 Moskova seferinde Napoleon mağlûb olduktan sonra, Rusyanın başkanlığı altında kurulan ve Çarlık Rusyasına «Avrupanın jandarması», unvanını kazandıran «Mukaddes ittifak» tipinde bir milletlerarası müessesesi projesi lâzımdır. Maamafih Sovyet muharririnin bu projesi, matbuatta münakaşa edilmek için teklif edilmiştir. Tadil ve tebdil edilmesi veyahud ikmal ve ilâveler görmesi de mümkündür.

Cumhuriyet Halk sütunu

Plâjlardaki intizamsızlık

Plâjlarda, bu sene her zamankinden fazla olarak hüküm sürmekte bulunan bir takım intizamsızlıklardan halkımızın büyük bir kısmı şikâyetçidir. Bu hususa dair karilerimizden mektublar aldığımız gibi çok defa matbaamıza bizzat müracaatte bulunanlar da şikâyet etmektedirler. Bir kere fiatlarda birlik yoktur. Her plâj sahibi kendi arzusuna göre bir tarife tatbik etmektedir. Aile locaları ismi altında kiralanan üç, dört kişilik kabineler çok defa zabıtanın kontrolundan uzak kalmaktadır. Tek kabinelerin bazan bir kaç kişiye birden kiralandığı görülmekte, plâjların yüzde doksanında denizden çıktıktan sonra kat'î ve sıhhî bir ihtiyac olan tatlı su duşları yoktur. Böyle en iptidaî tesisatı yapmıyanlara plâj açmak müsaadesi niçin ve nasıl veriliyor?

Bütün bu hususlar hakkında Belediyemizin nazarı dikkatini bir daha celbetmeği şu sıcak günlerde bir vazife biliyoruz.

İki saatlik bilet olur mu?

Okuyucularımızdan aldığımız bir mektubu aynen neşrediyoruz:

«Tramvay şirketi bir sühulet olmak üzere, aktarma bileti usulünü tatbik etmeğe başladı. Teşekkür ederiz. Tabiî bu usulden maksad, dünyanın her tarafında olduğu gibi, uzak mesafelere gidecekleri bir kaç kere bilet almak ve fazla masraf etmek külfetinden kurtarmaktır. Bu da doğru. Fakat, bu maksadla taban tabana zıd olan da bu biletlere, iki saat gibi, bir müddet tahsis edilmesidir.

Maksad biletlerin kontrolu ise, günlük bilet usulü buna kâfidir. Onun için, biletlerin saatle tahdidinde şirketin ne kâr ettiğine aklımız ermedi.»

Basın ve Yayın U. Müdürlüğü

Selim Sarperin idaresindeki teşkilât işe başladı

Basın ve Yayın Umum müdürü Selim Sarper

Basın ve Yayın Umum müdürlüğü, kanun hükümleri mucibince faaliyete geçmiş ve Umum müdürlüğe senelerdenberi Başvekâlet Matbuat Umum müdürlüğünü ehliyetle ifa etmekte olan Selim Sarper getirilmiştir.

1939 harbindenberi Basın idaresi memleket politikasının bellibaşlı nazik cephelerinden birini teşkil ediyordu. Türk silâhlı tarafsızlığının dünya işlerine aid mülâhazalarını bir vakar havası içinde yürütmek ve dış basının Türk vaziyeti ile Türk meseleleri üzerindeki faaliyetini, millî menfaatlerimize yararlı bir tertib içinde aksettirebilmek cidden önemli bir hizmetti. Onun çok iyi başarılmış olmasını zeki ve enerjik diplomatımız Selim Sarpere borcluyuz. Kendisini kutlıyarak yeni vazifesinde de muvaffakiyetler dileriz.

Basın ve Yayım umum müdürlüğü muavinliklerine İzettin Tuğrul Nişbay ve Hasan Refik Ertuğ, Umum müdürlüğün Büro müdürlüğüne Ziya Hünerman, İç Yayın Dairesi müdürlüğüne Server İskit, Dış Yayın Dairesi müdürlüğüne Hikmet Geray, Turizm Dairesi müdürlüğüne Süreyya Ergün, Etüd Heyeti azalığına Bürhan Belge, Hukuk Müşavirliğine Sadık Deniz, Fen Heyeti reisliğine Muzaffer Harunoğlu, Zat İşleri ve Muamelât müdürlüğüne Şefik Parkan, İç Yayın dairesi şube müdürlüğüne Feridun Fazıl Tülbendci, Dış Yayın Dairesi şube müdürlüğüne Memduh Talât Tezel tayin edilmişlerdir.

Hepsine muvaffakıyetler temenni ederiz.

Kitablar arasında

XIV üncü asırdan bugüne kadar: Kahramanlık şiirleri

Akbaba Yayınevi, beşinci kitabını da, baskı güzelliğine örnek sayılacak asil bir zarafetle neşretti: Kahramanlık şiirleri...

Bu 100 sahifelik eserde, 700 senelik Türk edebiyatının hamasî çehresini seyrediyoruz.

Kitab, dört ana çizgiyle ayrılmıştır: Divan edebiyatında kahramanlık şiirleri, Tanzimat edebiyatında kahramanlık şiirleri, Edebiyatı Cedideden bugüne kadar geçen devir içinde kahramanlık şiirleri ve halk edebiyatında kahramanlık şiirleri...

Kahramanlık şiirleri, XIV üncü asır şairlerinden Kadı Fazılın şu nefis ve yiğit kıt'asile başlıyor:

Kıt'a

Bastık gene kâfirleri avnettî Hüdamız
Hâr oldu adûnun gözüne tîri gazamız
Te'yide nüzul etti bütün gökteki ervah
İmdada kıyam eyledi yerden şühedamız

Sahifelerinde, Gazi Girayın, Bakinin, nef'inin, Namık Kemalin, Abdülhak Hâmidin, Tevfik Fikretin, Mehmed Akifin, Ziya Gökalpın, Yahya Kemalin, Emin Bülendin, Mithat Cemalin, Faruk Nafizin, Yusuf Ziyanın, Enis Behicin, Necib Fazılın, Behçet Kemalin, Ömer Bedreddinin ve daha bir çok kıymetli ve genc imzaların şiirlerini toplıyan bu pek kıymetli kitab, XIX uncu asrın halk şairlerinden Dadaloğlunun bir koşmasile bitiyor. Son kıt'asını alıyoruz:

Dadaloğlu, yarın kavga kurulur,
Öter tüfek, davulbazlar vurulur,
Nice koç yiğitler yere serilir,
Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir!

Kahramanlık şiirlerini, her münevvere, her edebiyat meraklısına ve bilhassa genc ve kahraman askerlerimize tavsiye ederiz.

Millî duyguları dimdik ayakta tutacak böyle bir eser -hele bugünün şartları içinde- hepimizin evinde ve elinde bulunmağa değer.

***

Muhteşem bir kır balosu

Kadıköy Kızılay kaza şubesi tarafından her yıl muayyen mevsimlerde tertib edilen ve gelenler üzerinde daima sevimli ve zevkli bir intıba bırakan balolarından, kıymetli okuyucumuz Bayan Safiyenin iştirakile ve zengin bir programla hazırlanan ve Kadıköylülerin yüksek bir sevgi ile bekledikleri kır balosu ağustosun 14 üncü cumartesi günü akşamı Fenerbahçe Belvü kazinosunda verilecektir.

Bûran Tav ile Kenan Kaptana Nikâhlandılar

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Büyük kararlar arifesinde

Mister Churchill Amerikaya bir kere daha gitti ve bu defa Amerikaya Kanadadan girerek Kanada devlet adamlarile görüştükten sonra Washington'a gitmek istedi. Kanada, Birleşik memleketlerin harb gayretine bütün varlığile iştirak eden, İngiltereye asker ve teçhizat yetişirdikten başka bütün kaynaklarını ve sanayi kudretini İngiltere ile müttefiklerinin emrine veren büyük bir dominyondur. Kanada, Okyanusların himayesine sığınarak yaşamak dolayısile düşman saldırışlarından emin olduğu için, İngiltere tayyare yapmak ve tayyareci yetiştirmek hususunda buradan da istifade etmiş, böylece Kanada, İngilterenin hava üstünlüğü bakımından kazanmış olduğu bugünkü durumu hazırlamağa amil olmuştur. Kanada modern harbin bütün silâhlarını imal etmek ve İngiltereye yetiştirmek, Atlantik harbine iştirak ederek denizaltılara karşı koymak ve deniz kayıblarını telâfi etmek için İngiltereye çok büyük yardımlarda bulunmuş, İngiltereye mütemadiyen asker göndererek Sicilyaya yapılan çıkarmayı kolaylaştırmış, kısacası İngilterenin harbini tamamile benimsemiş ve İngiltere ile birlikte harbi kazanmak için elinden gelen herşeyi yapmıştır.

Kanadanın Birleşik milletler arasındaki mevkii bu mahiyette olduğu için Mr. Churchill'in oraya uğramasını ve vaziyet hakkında Kanada ricalile görüşmesini, harbi hızlandırmak için Kanadanın daha neler yapacağını tetkik etmesini pek tabiî görmek icab eder.

Fakat Mr. Churchill'in asıl hedefi Washingtonda Mr. Roosevelt ile görüşmektir. Kendisi Mr. Roosevelt ile görüşürken iki tarafın kurmayları da bundan sonra neler yapacaklarını tetkik ederek kararlaştıracaklardır.

Mr. Churchill ile Mr. Roosevelt'in bu defa karşılaştıkları Avrupa, geçen mayısta görüştükleri zaman karşılaştıkları Avrupadan çok farklıdır.

Birleşik milletlerin Sicilyayı işgal etmeleri İtalyan faşizmini yıkmış ve bu milletler, teslim olmak istemiyen İtalyan milletile karşılaşmış bulunuyorlar.

Almanyaya gelince burada bir takım değişikliklerin doğmak üzere olduğu göze çarpıyor. Birleşik milletlerin kazanmış oldukları hava üstünlüğü ve elde ettikleri askerî teşebbüs, nazizmin de mevkiini sarsmıştır. Nazistler, Almanya üzerinde bir tek düşman tayyaresinin uçamıyacağını iddia ederek Alman milletini tatmin etmişlerdi. Bu iddia, doğru çıkmadı. Nazistler, Sovyetler Birliğinin kötürümleştiğini ve çökecek hale geldiğini, Sovyet harbinin bitmesine ramak kaldığını söylemişler, fakat bu sözleri de gerçekleşmemiş ve bu yüzden Alman milleti durumunu incelemek ve istikbalini korumak ihtiyacını hissetmiştir. Bu ihtiyacın, Almanyada bir takım tahavvüller hazırladığı günden güne tavazzuh ediyor. O halde buna karşı Müttefikler ne yapacaklar?

İtalya ve Almanyanın vaziyeti küçük Mihverciler üzerinde tesir etmiş ve bunlar şimdiden tasalanmağa başlamışlardır. Fakat onları da, büyük Mihvercileri de tasalandıran en mühim amil, müttefiklerin zafer ihtimalinden fazla, Sovyetler Birliğinin tecavüzü ihtimalidir.

Birleşik milletler bu tecavüz ihtimalinin doğurduğu şüpheleri ve tasaları nasıl karşılıyacaklar?

Sovyetler bu görüşmelere iştirak etmiş olsaydılar, Mihver üzerinde askerî tazyik yapmak hususunda anlaşmış olan Müttefiklerin, daha ötesi hakkında da anlaşmak fikrile hareket ettiklerine hükmetmek mümkündü. Fakat Sovyetlerin bu konuşmalara iştirak etmemelerinden, arada bir takım ayrılıklar bulunduğu kendi kendine beliriyor.

Bu ayrılıklar ne suretle bertaraf edilecek?

İşte bu defaki Roosevelt - Churchill konuşmalarının bütün bu suallere cevab vermesi bekleniyor ve bütün bu cevablar beklendiği için, bu görüşmeler, bütün dünya tarafından eşi görülmemiş bir merakla takib olunuyor.

Japonya ile Birleşik milletler arasındaki meselelerin de tetkik edilerek yeni kararlara bağlanacağı şüphe götürmez. Fakat bilhassa Avrupa meselelerinin ön safa geçmiş olduğu aşikârdır. Bütün Avrupa bekliyor. Hem de çok mühim kararlar bekliyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Nürenberg bombalandı

Londra 11 (a.a.) — Hava Nazırlığı tebliği: Bombardıman servisine mensub uçaklarımız dün gece cenub Almanyanın en mühim endüstri ve demiryol muvasala merkezi olan Nürnberg'i şiddetle bombalamıştır. Üç Alman av uçağı tahrib edilmiş ve 16 bomba uçağımız üslerine dönmemiştir.

Londra 11 (a.a.) — Hamburg şehrinin tamamile boşaltılmış olduğu bildirilmektedir.

Stettin de boşaltılıyor

Stockholm 11 (a.a.) — Hamburg ve Berlinden sonra Baltıkta başlıca Alman iaşe ve ikmal limanı olan Stettin de tahliye edilmektedir. Bu, Almanların İngiliz ve Sovyet hava kuvvetlerinin yeni taarruzlarından korktuklarını göstermektedir. Nüfusu 270,000 i bulan Stettin şehri, kısa bir zaman içinde tahliye edilecektir.

Mihverin yeni tedbirleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tıda Cumhurreisine Almanların yanında harbe devam hakkındaki reyini bildiren Başvekil Linkomies'in görüşüne iştirakle iktifa etmiştir.

Macar kabinesinin mühim bir toplantısı

Londra 11 (a.a.) — Budapeşte radyosu, Macar kabinesinin bu günkü durumu müzakere etmek üzere bir toplantı yaptığını ve bu toplantının saat 18 den gece geç vakte kadar devam ettiğini bildirmiştir.

Cenub Fransadaki Alman kıt'aları hareket halinde

Cenevre 11 (a.a.) — Alman kıt'aları Bordeaux, Bayonne, Toulouse ve Fransız - İspanyol hududunda meçhul bir semte doğru nakledilmişlerdir

Ayrıca bildirildiğine göre, bazı Alman kıt'aları Savoie'da, İsere'de ve yukarı Savoie'da ilerlemektedirler.

Lombardiyada yeniden nümayişler oldu

Berne 11 (a.a.) — İngiliz bomba uçaklarının son taarruzu üzerine bütün şimal İtalyada yeniden sulh lehinde nümayişler yapılmıştır. Bu akın esnasında yalnız bomba değil propağanda risaleleri de atılmıştır. Konulan sansüre rağmen İtalyan gazetelerinin büyük bir kısmı sulh taraftarlığı yapmakta ve Sicilyada vaziyetin ümidsiz olduğunu saklamamaktadır.

Badoglio'nun otoritesinden şüphe eden Popolo di Roma gazetesi diyor ki:

«Talleyrand'nın Fransayı kurtardığı gibi İtalyayı da kurtaracak bir adam lâzımdır.»

Gelen başka bir habere göre, İtalya Dahiliye Nazırı Fornacciari istifasını vermekle, bütün İtalyada örfî idareyi muhafaza etmekte ısrar eden Badoglio'ya karşı protesto etmiş bulunmaktadır. Örfî idare halkın, Von Keitel ile Von Ribbentrop arasında cereyan eden ve İtalyan matbuatı tarafından hiç haber verilmiyen müzakere ile Verona'da yapılan görüşme esasının ne olduğu gibi en yeni hâdiseleri bile İtalyan milletinin öğrenmesine mâni olamamıştır.

Yeniden on vali azledildi

Roma 11 (E.P.) — Badoglio hükûmetinin işbaşına gelmesinin 3 üncü günü azledilen 20 validen başka bu defa 10 eyalet valisi daha azledilmiştir.

Şimalî İtalyada demiryol münakalâtı durdu

Londra 11 (a.a.) — İsviçre radyosu bu günkü yayımında Torino, Milano, Piacenza Bogera ve Piacenza Gremana demiryolları üzerinde bir çok seferlerin durduğunu bildirmiştir.

«İtalyanın sulha kavuşmak istediği inkâr edilemez»

Roma 11 (a.a.) — İstihbarat ajansı, dün akşam şunları söylemiştir:

«İtalyan milletinin 20 sene hareketlerini tahdid eden, engellerden kurtulduktan sonra sulha kavuşmak istediğini kimse inkâr edemez. Çünkü sulh, harb facialarının ve fedakârlıklarının sona ermesi demektir.»

Müzakerelerden sonra Alman-İtalyan münasebatı değişmedi

Sofya 11 (E.P.) — «Zora» gazetesinin Berlin muhabiri çarşamba günü şu haberi vermektedir:

«Berlinde dün toplanan yabancı basın konferansında von Ribbentrop ile İtalyan Hariciye Nazırı Gueriglia arasındaki görüşmenin ehemmiyeti belirtilmiş ve Wilhelmstrasse sözcüsü bu hususta fazla malûmat vermiyerek ancak Almanya ile İtalya arasındaki münasebatın evvelce takarrür etmiş esaslar dahilinde devam ettiğini ve hiç bir değişikliğe uğramadığını söylemiştir.»

Lord Halifax Londraya geldi

Londra 11 (a.a.) — İngilterenin Washington büyük elçisi Lord Halifax bugün uçakla İngiltereye gelmiştir. Halifax'ın senelik tatilini geçirmek üzere geldiği sanılıyir.

Roosevelt de Kanadaya hareket ediyor

(Başmakaleden devam)

Churchill'in Kanadada ikametini ilgiliyen meselelerin görüşülmüş olduğu bildirilmiştir.

Mr. Churchill, tekrar Kanadaya geldiğinden dolayı sevincini izhar etmiş ve Sicilya muharebelerine iştirak eden Kanada askerlerinden sitayişle bahsetmiştir.

Konferansta neler konuşulacak?

Quebec 11 (a.a.) — Bir harb muhabirinin bildirdiğine göre, Amerikaya gelen Mr. Churchill Reis Roosevelt'le birlikte belki de Avrupa kalesine yapılacak son hücuma aid plânı hazırlıyacaktır. Mussolini idaresinin düşmesi, İtalyanın silâhları terketmesi imkânı, Nazilerle Alman askerî şefleri arasındaki fikir ayrılıkları, Almanyada maneviyatın zayıflaması, Müttefiklerin şimdiki askerî hareketleri arasındaki ahengi derhal daraltmak lüzumu ile stratejik plânların hazırlanması gibi büyük hâdiselerin ortaya çıkması yüzünden her şeyi tekrar tetkik etmek icab etmekte olduğundan yapılacak müzakerelerin birçok günler süreceği beklenmektedir.

Akşam geç vakit, Kanada Harb kabinesi meclisi Amerikan ve İngiliz genelkurmaylarına mensub subaylarla birlikte celse halinde toplanmıştır. Bu toplantıda ilerideki stratejiye aid meseleler tetkik edilmiştir.

Britanya adalarında büyük askerî hazırlıklar

Londra 11 (B.B.C.) — Bütün İngilterede büyük askerî hazırlıkların son zamanlarda arttığı görülmektedir. Kanada ve Amerikalılar yeni gruplar halinde adaya gelmektedir. Mekteblerin bir kısmı askerlerin yerleştirilmesi için işgal edilmiştir. Bütün demiryollarında, hava meydanlarında ve limanlarda büyük bir faaliyet göze çarpmaktadır. Diğer harb sahalarında bulunan bir çok yüksek rütbeli subaylar İngiltereye gelmişlerdir.

Rusya Fransada cephe açılmasında ısrar ediyor

Berne 11 (a.a.) — İsviçre gazetelerinin muhabirleri, İtalya meselesi de dahil olmak üzere muhtelif meseleler üzerinde bir anlaşmaya varmak için İngiltere, Amerika ve Sovyet Rusya arasında iki haftadan fazla bir zamandanberi müzakereler cereyan ettiğinin artık bir sır olmaktan çıktığını yazmaktadırlar. Ruslar, Müttefiklerin Avrupayı istilâ edeceklerine dair verdikleri sözü yerine getirmeleri için gittikçe artan ısrarda bulunmaktadırlar.

Stalin İngiliz ve Amerikan elçilerini kabul etti

Londra 11 (B.B.C.) — Bugün Moskovadan bildirildiğine göre, Stalin Büyük Britanya Moskova büyük elçisi Sir Archibald Clark Carr ile Birleşik Amerika büyük elçisi Amiral Standley'i kabul etmiştir. Hariciye Komiseri M. Molotof da kabulde hazır bulunmuştur.

İsveç gazetelerine göre

Stocholm 11 (T.P.) — İsveç basını, Roosevelt - Churchill konferansile meşgul olmaktadır. Roosevelt ile yapılacak bu görüşme Müttefiklerin esas meselelerini halle hâdim olacaktır. «Svenska Dagbladet» gazetesi muhabirinin New-Yorktan bildirdiğine göre, Stalin'in Avrupa hakkında hususî görüşleri vardır. Lâkin bu noktai nazarların henüz neden ibaret olduğunu bilen yoktur. Müttefiklere danışmadan Moskovaya bir Alman ve bir Polonya millî şûrasının kurulması, Washington mahfillerini sinirlendirmiştir. Her iki şûra mümessillerinin komünistlerden terekküb ettiğini söylemeğe lüzum yoktur. Bunların yeniden eski siyaseti belirten «Cordon Sanitaire» den ibaret olduğu tebarüz ettirilmektedir. Amerikan basını bu itimadsızlığı ortadan kaldırmak için mesai sarfetmektedir.

Moskova gene gitmedi

(Başmakaleden devam)

disini yakından ilgilendirmesi lâzım gelen meseleler konuşulduğu ve kararlar alındığı halde, işte görüyoruz, bu konferanslardan hiç birine adam göndermiyor. Bugüne kadar Rusya Müttefiklerden sadece bir şey istedi ve onu da gizli kapaklı değil, açıkça yaptı:

— Sırtımdaki yükü hafifletmek için garbda ikinci bir cephe açınız!

Dedi.

Bugün şark cephesinde Sovyet orduları başarılı ilerlemeler kaydettikleri ve Müttefikler Sicilyadan İtalyaya atlamak imkânlarını ele geçirmek üzere bulundukları halde, Rusların, Washington'a gitmeğe lüzum görmeksizin iki yıldır tekrarladıkları iddiayı hâlâ ileri sürmekte devam etmeleri, harb düğümünün yarın çabucak çözülüvermesi ihtimallerini zayıflatıcı birer noktadır. Bu noktalara parmak basanlar, ileride yürek oynatan sürprizlerden kendilerini korumuş olurlar.

NADİR NADİ

Staline atfedilen garib mülâkat

(Baştarafı 1 inci sahifede)

darbı meseline telmih ederek metodik olan Alman kuyruğunun büyük Rus köpeğini yelpazeliyeceğini söylediğini yazmıştır. Duranty, makalesinde Stalinin düşüncesi olarak, ne kadar da inanılmıya cak olsa, Stalinin şu sözlerini nakletmektedir:

«— Fakat Ruslar harb sonunda Avrupanın derin surette içine dalsalar, bu hiç bir müşkülât iras etmiyecektir. Biz Avrupayı beslemeli ve Avrupaya petrol ve ilâç temin etmeliyiz. O takdirde muhtemel olarak Ruslar, geçen sene İngiltere ile anlaşmak suretile İranda yaptıkları gibi, Berlinin doğusunda her hanki bir yerde durup kalacaklardır.»

Duranty makalesinde, Stalinin Avrupadan Mietau limanı Rusya noktai nazarından şimal doğu Avrupasında buzdan âri olan yegâne elverişli liman olduğu için, Baltık memleketlerinden ve Finlandiyadaki Petsamo'dan ve bundan maada İstanbula hâkimiyet değil, fakat boğazlardan serbest mürur ve İran körfezinden başka bir şey istemediğini, Sovyetlerle ittifak edecek olan serbest bir Mançuri Sovyet Cumhuriyetini taleb ettiğini, bundan başka bir Korea Sovyet Cumhuriyetine karşı ayni münasebetin tesis etmesini istediğini, bir de Çan-Kay-Şek'in ister hoşuna gitsin, ister gitmesin- bir şimal batı Çin-Sovyet Cumhuriyetini istediğini yazmaktadır. Stalin nihayet Port Arthur dahil olduğu halde Liao-Tang yarımadasile Dairen limanını istiyormuş.

Ruslar vaktile kaybettikleri Port Arthur'la Dairen'i de alırlarsa, bütün şimal batı Asyaya hâkim olacaklardır. Muharrir makalesinin sonunda Rusların Japonları sevmediklerini, 1,000 aded en son sistem uçak ve malzemeyi Wladivostok'a gönderdiği zaman, Rusların Japonyaya karşı indirilecek son darbelere iştirak edeceklerini yazmaktadır.

Sicilyada

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tahkim etmişlerdir.

9/10 ağustos gecesi İngiliz kruvazör ve destroyerlerinden mürekkeb bir teşkil Napoli körfezindeki Castella Mare di Stabir'i bombardıman etmiştir. Burada bir deniz inşaat kızağı ile ayrıca bir gemi tamir tezgâhı vardır.

Ayni gece, başka bir deniz teşkili San Eufemia körfezinden içeride bulunan Capivaticano'daki demiryolu köprülerini bombardıman etmiştir.

Şimal Afrika hava kuvvetlerine mensub hafif bomba uçakları 9/10 ağustos gecesi, Sicilyadaki düşman mevzilerine ve münakale yollarına hücumda bulunmuşlardır. Beş uçağımız kayıbdır.

İtalyan tebliği

Roma 11 (a.a.) — İtalyan - Alman kıt'aları, düşmanın ileri hareketini durdurmak için Sicilya cephesinin merkez ve şimal kesimlerinde çetin müdafaa savaşları yapmaktadırlar.

Düşman uçakları, bir çok defalar ve şiddetle Mesinayı bombardıman etmişlerdir. İtalyan torpil uçakları, Sicilya sularında düşman kafilelerine hücum ve bir kruvazörle orta hacimde iki gemiye isabetler kaydetmişlerdir. Gece bombardıman uçakları da Palermo ve Siraküza limanlarına muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

Şark cephesindeki meydan muharebesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

larda Rus piyade ve zırhlı kıt'alarına kanlı zayiat verdirilmiştir. Sovyetlerin bütün gün süren kafileler halindeki hücumları hava teşkillerimize güzel bir hedef teşkil etmiştir.

Orel'in batı ve şimal batısında çetin savaşlar olmaktadır. Bolşevikler dünkü savaşlar neticesinde muvaffakiyetsizliğe uğrayınca, daha büyük şiddetle saldırmaktadırlar. Alman hatlarını ve mevzilerini aşmak için fevkalâde gayret sarfetmektedirler. Fakat bütün bu saldırmalar akamete müncer olmuştur. Viazma'nın batı ve cenub batısında düşman 3 mevzide hatlarımızı delmeğe muvaffak olmuşsa da, tekrar mukabil hücumlarımızla püskürtülmüşlerdir.

Sovyetler Harkofa bir milyon kişi ile saldırıyorlar

Madrid 11 (a.a.) — «Ariba» gazetesinin Berlin muhabirine göre, yalnız Harkof kesimindeki Rus kuvvetleri bir milyondan fazladır. İki Sovyet kolu Alman hatlarına derin surette girmiştir. Almanlar halen yan taarruzlarına geçerek bunları ricate mecbur etmeğe çalışmaktadırlr.

Viazma kesiminde

Berlin 11 (T.P.) — Viazma kesiminde Sovyetler 10 ağustosta Kirov ve Jarzevo arasında muhtelif mahallerden piyade, tank ve savaş uçak birliklerile Alman mevzilerine taarruz etmişlerdir. Derhal ihata edilmek suretile tarafımızdan kapatılmış olan gedikler müstesna olmak üzere, Alman kıt'aları taarruzları çetin savaşlar neticesinde püskürtmüşlerdir.

Orel kesiminde

Berlin 11 (T.P.) — Orel bölgesinin batısında 10 ağustosta bolşeviklerin müteaddid taarruzları ağır zayiat verdirilerek tardedilmiştir. Bir Alman tank tümeninin bulunduğu sahada, hiç bir zayiatımız olmadan, 61 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Almanlar bozguna mı uğramışlar?

Stockholm 11 (a.a.) — Harkof kesiminde Alman kuvvetlerinin ricati bozguna inkılâb etmiştir. Moskova bu ricati «karmakarışık bir ricat» olarak vasıflandırmakta ve bunun bir eşine ancak geçen kış tesadüf edildiğine işaret etmektedir. Donetz bölgesinde Harkofun şimal batı ve doğusunda yapılan çevirme hareketinde yeni başarılar kaydedilmiştir. Ruslar, Harkof - Sumy demiryolunun 25 kilometrelik bir kısmını kontrolları altında bulundurmaktadırlar. Bu Sumy'ye ancak bir kaç kilometrelik bir mesafeye gelmişlerdir. Harkofun işgali büyük kuvvetlerin ileri sürülmesine ihtiyac göstermiyecektir. Bu surele Chuguyev bölgesinde yığılmış olan ihtiyatların bundan sonraki hareketlerde kullanılması mümkün olacaktır.

Bir günde 348 tank tahrib edildi

Berlin 11 (T.P) — 10 ağustosta şark cephesinde ağır müdafaa savaşlarında topyekûn 348 Sovyet tankı imha veya tahrib edilmiştir.

Kuban'da muharebeler hafifledi

Berlin 11 (T.P.) — Kuban köprübaşında bolşevikler 10 ağustosta verdikleri kuvvetli zayiattan dolayı umumiyet itibarile faaliyet göstermemektedirler. Yalnız bazı mevziî hücumlarda bulunmakta ve bunlar da Alman kıt'aları tarafından tamamile tardedilmiş bulunmaktadır.

Fin cephesinde mühim bir tepe alındı

Berlin 11 (T.P.) — Alman - Fin cephesi orta kesiminde Alman avcı dağ avcıları Lochi kesiminde Sovyetlerden hâkim bir tepeyi zaptetmişlerdir. Bu tepeden Alman - Fin kıtaları orman ve kır araziye hâkim bir bölgeyi ele geçirmişlerdir. Bu da bu cephenin düzelmesine çok yardım etmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 11 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

11 ağustosta kıt'alarımız Briansk istikametinde taarruzlarına devam ederek 6 ilâ 10 kilometre ilerlemişler ve 70 ten fazla meskûn yer işgal etmişlerdir.

Harkof istikametinde kıt'alarımız taarruzlarını muvaffakiyetle inkişaf ettirerek 15 ilâ 20 kilometre kadar ilerlemişler, içlerinde Akhtyakta ve Krasnokutsk şehirleri de dahil olmak üzere 50 den fazla meskûn yer zaptetmişlerdir.

Bir çok demiryol istasyonlarının işgal edilmesile Harkof - Poltava demiryolu kesilmiştir.

Cephenin başka kesimlerinde karşılıklı topçu ateşi teati edilmiştir.

11 ağustosta 25 Alman tankı tahrib olunmuş veya kullanılmaz bir hale konulmuş ve 86 düşman uçağı düşürülmüştür.

Maliye muhasebe sistemi değiştiriliyor

Ankara 11 (Telefonla) — Maliye Vekâleti teşkilâtında tatbik edilmekte olan muhasebe sistemini tadil eden bir talimatname projesi hazırlamıştır. Projenin malî müşavere heyetinde görüşülmesine başlandı. Maliye Müsteşarile Vekâletler muhasebe müdürlerinin iştirak ettiği bu toplantıda incelenen proje şimdiki muhasebe sisteminin yerine muzaaf sistemin konulmasını derpiş etmektedir. Bu suretle gerek tediye, gerek tahsilât muamelelerinde zamandan yüzde kırk nisbetinde tasarruf edileceği umuluyor.

İngiltere ve Amerika Fransız komitesini tanıyorlar

New-York 11 (a.a.) — İngiltere ve Birleşik Amerika, Fransız Millî Kurtuluş komitesini, General Giraud kumandasındaki kuvvetlerin Fransaya çıkacakları güne kadar Fransayı bilfiil temsil eden bir hükûmet ve denizaşırı memleketlerde Fransız menfaatlerinin hâmisi olarak tanımağa karar vermişlerdir.

Uzak bölgelerde çalışan kaymakamlar

Ankara 11 (Telefonla) — Yurdun uzak bölgelerinde üç yıldan fazla vazife görmüş olan kaymakamların merkez ve garb bölgelerindeki açık kaymakamlıklara tayinleri yapılmaktadır.

Bulgaristanın Ankara sefiri

Ankara 11 (Telefonla) — Bulgaristanın Ankara ve Madrid elçilerinin Sofyaya davet edildikleri ve hareket ettikleri yazılmıştı. Bulgaristanın Ankara elçisi halen Ankarada bulunmaktadır. Elçilik mehafilinden bu haberin doğru olmadığı bildirilmiştir.

Demiryolları umum müdür muavinliği

Ankara 11 (Telefonla) — Demiryolları umum müdür muavinliğine maliye ve muhasebe dairesi reisi Vehbi Çoker tayin edilmiştir.

Yedek Subay okulunun büyük töreni

Ankara 11 (Telefonla) — Yedek Subay okulu alayının sancak alma gününün birinci yıldönümü olan 22 ağustos pazar günü saat 16 dan itibaren 19 mayıs stadyomunda bir kutlama töreni tertib olunmuştur. Okul alayının bu mes'ud günü münasebetile zengin bir program hazırlanmıştır.

O gün askerî törenden sonra spor şenlikleri yapılacaktır. Bu arada bilhassa millî ve tarihî kıyafetlerle okurlar tarafından ok ve yay, kılıç ve kalkan, cirid, yağlı güreş, tomak gibi Türkün sporculuğunu ve spor terbiyesini yüz yıllarca yaşatmış olan millî ve tarihî spor ve oyun hareketleri gösterilecektir.

Terfi eden valiler

Ankara 11 (Telefonla) — İzmir Valisi Sabri Öney, Zonguldak Valisi Halid Aksoy 150 lira maaşlı birinci sınıf valiliklere, İçel Valisi Tevfik Gür, Amasya Valisi Talât Öncel, Ağrı Valisi Niyazi Mergen, Elâzığ Valisi Hüsnü Özgören, Diyarbakır Valisi Ömer Cevad Öymen ve Çanakkale Valisi Fehmi Vural 125 lira maaşlı ikinci sınıf valiliklere terfi etmişlerdir.

İade edilecek İngiliz bahriyelileri

Ankara 11 (Telefonla) — Rumanya petrol mıntakasının bombardımanından dönüşte Amerikan tayyarelerinden biri Manavgad önlerinde denize düşmüştü. Kazazedelerin tahlisine uğraştığı sırada bir İngiliz motörünün de kara sularımıza girdiği görülmüş ve dört kişilik mürettebatı şehrimize getirilmiştir. Bunların kaza dolayısile kazazedelere yardım için karasularımıza girdikleri tesbit edildiğinden memleketlerine iadeleri takarrür etmiştir. Bu dört kişilik İngiliz grupu yarın Toros ekspresile Ankaradan ayrılacaktır.

Mevlid

Eşim Cevad Abbas Gürer'in ölümünün kırkıncı gününe tesadüf eden 13 ağustos 943 cuma günü öğle namazını müteakib Sultanahmed Fîruzağa camiinde ruhuna ithaf edilecek olan Mevlide arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Eşi: Münire Mesih Gürer

Teşekkür

Çok aziz pederimiz İkbal Kitabevi sahibi HÜSEYİN KİTABCI nın ani ölümü dolayısile gerek cenazesine iştirak etmek ve gerekse mektub ve telgraf göndermek suretile acılarımızı paylaşan dost ve ahpablara teşekküre teessürümüz mâni olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Kızı: Nezahat Kitabcı

***

Ailemin muztarib olduğu hastalığı teşhis ve tedavisile hayatını kurtaran Validebağı prevantoryomu kıymetli doktoru Mehmed Dedeoğluna alenen teşekkürü bir borc bilirim.

Vasil Papasteryopulos

***

Parmağımdaki bir ârızayı muvaffakiyetli bir müdahale ile bertaraf ederek beni büyük bir ıstırabdan kurtaran İstanbul Esnaf hastanesi başhemşiresi Bayan Adalete teşekkür eder, minnetlerimi sunarım.

Cumhuriyet müessesesi müstahdemlerinden Fatma

Hadiseler Arasında — FELEK

Tramvaydan mantığa..

Tramvaydan yere atlamak -nazarî olarak- yasaktır ama tramvay mevzuundan mantığa atlamak hakkında bir yasak yoktur. Onun için ben bu yazımda böyle bir «geçiş» yapacağım.

Artık tramvaylarımız hakkında lâf etmek sırası geldi sanıyorum. Çünkü bandajlar geldi, takıldı. Arabalar arttı, servisler yoluna girdi. Şikâyet edecek bir şey kalmadı. Şikâyet edecek bir şey kalmadı değil eksikliğinden dolayı kıvrandığımız bir şey kalmadı. Lâkin..

Bana kızmayınız. Gözüme ilişen şeyleri buraya yazmazsam uykum kaçıyor.

Tramvaylar arttı ama kalabalık yerinde. Hele Topkapı, Edirnekapı tramvayları gibi yolcuları şişkin olmasa da pişkin olan yerlerde bitlenmemenin imkânı yok. O kadar sıkışık, o derece ıskarça! Demek ki araba az geliyor. İlâve lâzım. Ücretlere yapılan zamdan sonra bunu beklemek hakkımızdı. Tifüs mücadelesi bu hakkımızı büsbütün kuvvetlendirdi. Bunu isteriz. Ama idarei muhtereme az kâr edecekmiş. Kırtasiye masrafından kıssın.

Bir müddettir intizamını kaybetmiş olan iniş biniş de hâlâ düzeltilemedi. Şikâyet ettiniz mi size soruyorlar:

— Ne yapalım?

Bana böyle bir sual sorsalar:

— Ne yapacaksın, kendini tokatla efendi! Ben ne yapacağımı bilmiyorum diye öfkenden kendini çimdikle! diye cevab veririm:

Bir arkadaşım anlatıyor. Boğaz tarafına cumartesi pazar, günleri tahsis edilen Belediye otobüslerine binmek için numaralı fiş usulü tatbik ediliyor ve herkes bundan rahat ediyormuş. Geçen hafta bunu kaldırmışlar. Soranlara da:

— Efendim! Kimse dinlemiyor, biniyorlar, diye cevab vermişler.

Bu cevab acizdir. Bu kadar ufak bir işi yapamadığımızı gösterir. Bir âciz memur veya müfettişin kendi şahsî beceriksizliğini,

— Dinlemiyorlar, diye halkın sırtına yüklemeğe ve memleketimizde intizam usullerinin tatbikı mümkün olmadığı hakkında bir yanlış kanaat yerleşmesine sebeb olmağa hakkı yoktur. Bundan da şikâyetçiyiz. Tramvay, otobüs, tren, tayyare ne varsa sade bu nakil vasıtalarını değil, bunların kullanılışına aid bütün en yeni rahatlık ve intizam usullerini de birlikte almalıyız. Başka türlü olmaz. Başka türlüsünü yapmağa ve bizi yârü ağyar nazarında gülünc mevkie düşürmeğe hiç bir kontrolör, müfettiş veya süper müfettişin hakkı yoktur. Bunu da ısrarla bekliyoruz.

Fen işlerine aklımız ermez. Mühendis veya cer mütehassısı değiliz. Onun için tramvayların sür'ati hakkında verilmiş veya verilecek kararları tenkid edemeyiz. Yalnız gördüklerimizi yazacağız.

Bandaj kıtlığı başgösterdiği zaman sayısı azalan arabalardan azamî istifade için bunların servislerini çabuk yapmaları düşünüldü ve arabaları yollarından alıkoyan bir kısım ikinci sınıf duraklar kaldırıldı idi. Gerçi bunun büyük bir faydası olmadı ama hiç değilse bu yolda bir tedbir alınmış oldu. Beş, on gün var ki, bu kararın tam zıddı bir karar verildiğini öğrendim. Ray ve bandajların eskimemesi için arabaların ağır gitmeleri bütün cer ve hareket tayfasına (personel mukabili) tebliğ edilmiş. O gün bugündür arabalar ağırlaştı. Demek, araba adedi artık kâfi sayıya çıktı ki, sür'atten vazgeçildi. O kadar sür'ate engel oluyor, diye muvakkaten kaldırılan istasyonların iadesi lâzım gelmez mi? Buna «hayır, gelmez!» diyecek kabadayı göremiyorum. Çünkü mantık bunu icab ettirir.

Şimdi gelelim bu mantık lâfına:

Bir ahpabım, büyük işler yapan bir dostum bana geçende dedi ki:

— İş yaptığım muhitte mantık hâkim olsa, bana günde bir saat çalışma kâfi gelir.

Bu mantık ölçüsü şu sırada gerçekten eksilir gibi oldu. (Acaba harbden dolayı mı?) Belki de bendeki mantık hassasiyeti «sensibilité de Logique» arttı. Fena bir şey! Rahatsız oluyorum. Adım başında bir mantıksız şey beni tedirgin ediyor. Uykumu kaçırıyor.

Kambura sormuşlar:

— Kamburun mu düzelsin istersin? Yoksa herkes kambur mu olsun?

— Herkes kambur olsun! cevabını vermiş.

Bana da sorsalar:

— Bu senin mantık hassasiyetini tedavi mi edelim? Yoksa herkes senin gibi hassas mı olsun?

Ben de ikinci şıkkı tercih ederim. Çünkü onda fayda olduğuna verden göğe kadar kanîim. Benimki kamburunki gibi intikam hissinden değil, intizam hissinden mülhemdir.

B. FELEK

Sünnet düğünü

14 ağustos 1943 cumartesi günü Cağaloğlu Çiftesaraylar bahçesinde büyük bir sünnet tertib edilmiştir.

Kıymetli sünnetçimiz Ahmed Temiz tarafından icra edilecek olan bu sünnette çocuklara eğlentili bir gün geçirtmek için zengin bir program tertib olunmuş ve bu meyanda festivale iştirak eden millî oyuncularımızla Mim Çakır kazinosu okuyucuları ve bütün saz heyetinin iştiraki temin olunmuştur.

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 20

Anastasya — Sofrayı düzelttireyim, ne?

Koço — (Çakır keyiftir:) Ti kafa vire! Ne duruyorsun?

Topuz — (Yastıklara gömülü, boşluğa düşmüş gibi şaşkınlık içindedir:) Ula, insan burada yatsa, uyhu dutmaz.

Vahan — Aman, neden beyzadem?

Topuz — Ula, ben, beyzade oliyim? Benim büyükbabam da gofecidı.

Hacı Rükneddin — Bırak bu lâkırdıları artık.

Topuz — Bir su döründük, bir soyha giydik, bir yaylıya guruldun diye silsilemı, sülâlemi mi unutacağım?

Hacı Rükneddin — (Derhal takdirkâr:) Ne vicdanlı çocuk...

Vahan — (Ayni halde:) Helbet...

Koço — (Ayni halde:) Iyiyürek var.

Anastasya — (Sofrayı sür'atle toplamıştır, neşelidir:) Erkek palikarya... (Örtüyü masanın üzerine bırakır, Topuzun yanına gider, yanaklarından öper:) Yavrakimo!

Topuz — (Gevşemiş:) Bu garı hoşime gidiy!

Hacı Rükneddin — (Topuza:) Evlâdım, sen rahatına bak... (Anastasyaya yarı hiddetle:) Sen de işine bak...

Anastasya — (Neşeli bir kahkaha atar:) Kıskanma Hacı bey. O, benim pedimo.... Pedakimo... (Sofra örtüsünü alır, belini kıvırarak oynar gibi çıkar:) Pedimo, pedakimo... Serimo, serakimo...

Hacı Rükneddin — (Eli çenesinde:) Bu karıyı, hiç böyle görmedimdi.

Anastasya, odaya girip çıkıp sofrayı kurmaktadır. Her girip çıkışında, Topuza Yavrakimo! diye öpücükler göndermektedir.

Hacı Rükneddin — (Hiddetlenmiştir:) Artık azıtıyorsun. Sonra karışmam.

Topuz — Bu madama ne darılısin? O, çoh iyi garı... Bu, onun mi ki?

Hacı Rükneddin — Benim...

Topuz — O, senin garın mı?

Hacı Rükneddin — Hayır...

Topuz — O, neye gelip oturmiy?

Hacı Rükneddin — Iş görmek vazifesi...

Topuz — Herkes kendi hizmetini neye etmiy?

Hacı Rükneddin — Evlâdım, sen, daha gencsin, cahilsin. O zaman nizamı âlem bozulur.

Topuz — (Uyku halinde güler:) Anlamiyim ama, bu adamın lâfları hoşime gidiy... (Gözleri yavaş yavaş kapanmaktadır.) Sofra kurulmuştur.

Hacı Rükneddin — (Anastasyaya:) Canın istedi mi, nasıl hazırlarsın?

Anastasya — (Kurnaz:) Bir hacı beyimiz var, elbet (Hacı Rükneddinin çenesini okşar)

Hacı Rükneddin — (Elile iter:) Çok efharisto..

Koço — Utanmıyorsun vire?

Anastasya — (Havlar gibi:) Iskasi! Gaydori! (Hiddetle çıkar.)

Vahan — Bunun ilen baş edersen pardon ederim sana Hacı bey.

Hacı Rükneddin — (İçinden hesablı:) Yaranmak istiyor. Fazla koparmak için Ben, kulağını bükerim.

Koço — (Masa başına geçmiştir:) Hık!

Topuz — (Gözleri kapanmış ve dalmıştır, birden sıçrar:) Hantyaaa, götürelim!

Odadakiler şaşırırlar.

Topuz — Ben, Balıhpazarında idim. Bura, nire; duş gördüğüm ne ki?

Hacı Rükneddin — Olur evlâdım, olur Sofra hazır... Gel, bir kaç lokma yemek ye...

Topuz — (Kalkar, esner, gerinir, gözleri kapanmaktadır:) Bilmiyim ki dışarda gar yagi, ayaz kesiy... Bura, ılıh... Zoba, mangal da yoh!.. Nasıl ısınıyi?

Hacı Rükneddin — (Radyatörleri gösterir:) Bu borulardan sıcak su geçer, oda ısınır.

Topuz — (Güler:) Ula, geç, çocuh mu gandirisin? Bura hamam mı ki sıcah su ile ısınacah? (Rüya gördüğüne inanmış:) Uzanam ha?

Hacı Rükneddin — Yok evlâdım, seni, odana götürelim.

Topuz — (Uykusu yarı açılmış gibi) dir:) Benim, nirden, nirede odam oli ki?

Hacı Rükneddin — (Hemen koluna girer:) Üzümünü ye, bağını sorma.

Topuz — (Hatırlamıştır:) Hanife Hanım da böyle söyliy... (Uyanmış gibidir:) Onun paraları ne oldu ki?

Hacı Rükneddin — Merak etme efendim. Merkezde, komiser beyin yanında da söyledik. Ona da çıktı.

Topuz — (Titiz boynunu çarpıtır:) Çıhsın! Bu da, onun.

Hacı Rükneddin — Pekî evlâdım. Sen, bir kere uyu...

Topuz — (Gözleri kapanmaktadır:) Niresi olsa, uyurum. Madamın yatahı da iyi.

Hacı Rükneddin — Sus... Bir daha işitmiyeyim.

Vahan — Beyzadem, şanınıza lâyıktır hizmetkâr kayrolası?

Koço Hık!

Topuz — (Hacı Rükneddinin sırtını okşar:) Seni seviyim ama, bunlardan hoşlanmiyim.

Vahan — (Telâşla:) Ne kusur, günah ettik, beyzadem?

Koço — Hık! Hık! Hık!

Topuz — Bu ıçkırıklı herif, damarlarıma dohuniy.

Koço — Hık! Hık! Hık! Hık!

Hacı Rükneddin — (Koçoya:) Demedi, demedi. Şaka söylüyor.

Koço -- (Sakin:) Hık!

Hacı Rükneddin — (Topuzun koluna girmiş, götürür:) Şimdi, odanda tertemiz yatağında mışıl mışıl uyursun!

Topuz, Hacı Rükneddinin kolunda, Vahanla Koço arkalarından çıkarlar. Karşıdaki odaya girerler.

Burası, iki kişilik, geniş karyolası, tek aynalı büyük gardrobu, komodini, şezlongu asorti bir yatak odasıdır. Yerdeki halı, kalın tüylü ve koyu kırmızıdır. Tavandan sarkan abajur tatlı mavidir. Böyle hüviyeti meçhul, manası meçhul kurulmuş yatak odalarına konulan çiçeklik, resim vesaire...

Topuz — (Şaşırmıştır:) Ula. Bura nire? (Elini alnına götürür:) Dur, gördüm. Bir gun Sabit Efendi, bir yühle beheğluna gonderdiydi. Bu oda, bir dükkân camekânında vardı.

Hacı Rükneddin — Burası ev, dükkân değil... Sen, yat. Sonra konuşuruz.

Vahan — (Kimonosunu çıkarmak ister:) Çıkaralım beyzadem.

Topuz — Ula, tohumma baha!

Vahan — Kimono ile yatmak oloor?

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Müzik (Pl.)

★

12,30 Program
12,33 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler
13,00 Şarkılar

★

18,00 Program
18,03 Fasıl heyeti
18,30 Konuşma
18,45 Fasıl heyeti
19,00 Şarkılar
19,15 Dış politika
19,30 Haberler
19,45 Konuşma
20,00 Saz eserleri
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Türküler
21,00 Evin saati
21,15 Temsil
21,45 Müzik (Pl.)
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2						■			
3						■			
4							■		
5				■					
6		■	■			■			
7						■			■
8	■				■				
9								■	

Soldan sağa:

1 — Mektebden çıkıp tatbikat görmekte olan. 2 — Esas, düşman. 3 — Bir daha tekrar ederseniz çok üşüme hatıra gelir, sövme. 4 — Fabrika mahsulleri (cemi), bir harfin okunuşu. 5 — Etten nokta, bazı kedilerin adı. 6 — Nota, bir emir. 7 — Bir kuş, eski Tanrılardan. 8 — Balkanlarda bir dağ, gemilerin yolu ona göre tayin olunur. 9 — Baştan aaşğıya vücudüne bir şeyi örten.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Görüp alma. 2 — Bir kadın ismi, bir emir. 3 — Eski bir devletin merkezi, bir cemi edatı. 4 — Müthiş hak taraftarı, hayvan kalabalığı. 5 — Bir cins yapıştırma maddesi. 6 — Bir harfin okunuşu, nota. 7 — Matem, bazı devletlerin paralarının taşıdığı isim. 8 — Bir fakülte ismi. 9 — Yüzyüze (eski terim), isim.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	M	O	S	T	R	A	L	I	K
2	Ü	Y	E	■	Ü	Z	E	R	E
3	S	A	Ç	■	Ş	A	D	A	N
4	T	■	M	E	V	K	İ	■	A
5	E	G	E	L	E	■	■	A	R
6	S	A	K	A	T	L	I	K	■
7	N	İ	■	M	■	A	S	A	■
8	A	L	A	■	A	N	I	R	T
9	■	E	Ş	İ	N	E	N	■	E

BORSA

İstanbul Borsasının 11/8/943 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,22
New-York	— 100 Dolar	129,—
Cenevre	— 100 İsviçre Fr.	30,675
Madrid	— 100 Pezeta	12,89
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31.1325

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli %5 938	19,30
İkramiyeli %5 933 Ergeni A.B.C.	21,35
%7 934 Sıvas - Erzurum 2-7	19,95
%7 941 Demiryolu 3	19,10
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20,20
%5 İkramiyeli Millî Müdafaa	19,87
İş Bankası nama hisse	13,30
İş Bankası hâmiline	13,80
Ermis - Kartal	50,—

Zayi — 20/7/943 tarihinde Hacı Osmanbayırı Üstübeç ocaklarında çalışmakta iken nüfus hüviyet cüzdanımı, askerlik tezkeremi, İstanbul 1 inci okuldan aldığım ilk mekteb şahadetnamemi ve iyi huy kâğıdımı zayi ettim. Yenilerini çıkartacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Hamdi Gündoğdu, Büyükdere Büyükbayır sokak No. 16

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:

(TIBBÎ MALZEME ALINACAK)

Ankara Spor Muayene Merkezi için aşağıda cins ve miktarları yazılı tıbbî alet satın alınacaktır.

İsteklilerin eksiltmeye girmek üzere 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesinde Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

Aded	CİNSİ
2	Boyalı tahta tabura
1	Sürgülü boy ölçüsü (tahtadan cilâlı)
1	Portatif Simens marka Electrocardiographie
1	Corda tipi dörtlü elektrik santrifüjü
1	Dejarin çekici

(7634)

Haydarpaşa Lisesi Alım, Satım Komisyonundan:

Lisemize Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden mayıs 944 sonuna kadar verilecek olan 1350 ton maden ve 20 ton kok kömürünün Kuruçeşmeden ve Kadıköy gazhanesinden mekteb ambarına nakliye ve tahliyesi işi 8220 lira dahilinde kapalı zarf suretile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21/3/943 cumartesi günü saat 11 de Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman mağazası karşısında İstanbul Liseler Muhasebeciliği binasında toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

İlk teminat 616 lira 50 kuruştur. Bu işe aid şartname mektebde görülebilir.

İsteklilerin ilk teminat makbuzu, cari sene Ticaret Odası vesikasile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden en geç bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri, zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması ve posta ile gönderilecek teklif mektublarının zamanında gelmiş olması lâzımdır. (7603)

İstanbul Defterdarlığı İlânları

Mükellefin adı	Mevkii ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Ohannes veresesi	Bereketzade	Zürefa	1-3	Depo	5/30	6400	80
		Oğlak	1-3	Medhal			
		Kemeraltı Kuyusu	8-6	»			

Kulekapı Maliye Tahsil Şubesine 1936 senesi veraset vergisinden borclu Ohannes veresesinin yukarıda mevkii, sokağı, kapı numarası ve cinsi yazılı gayrimenkulü tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 2/9/943 perşembe günü saat 16 da, kat'î ihalesi de 13/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu kazası idare heyetine müracaateri ilân olunur. (7801)

Mükellefin adı	Mevkii ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti	Depozito akçesi
Nikagos Kalinikos veresesi	Müeyyedzade	Yonca	4	Kârgir hane	1/4	960	72
			6	» »		1080	81
			23	Dükkân		192	14.40
			25	İmalâthane		600	45

Kulekapı Maliye Şubesine 1935 yılı veraset vergisinden borclu Nikagos Kalinikos veresesinin yukarıda mevkii, sokağı, cinsi ve kapı numarası yazılı gayrimenkulü tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk ihalesi 2/9/943 perşembe günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 13/9/943 pazartesi günü saat 16,5 ta yapılacaktır. Talib1erin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu kazası idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7802)

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:

22 ÇAP SPOR TÜFEĞİ VE MALZEMESİ SATIN ALINACAKTIR)

Mükelleflerin atıcılık çalışmalarında kullanılmak üzere (25) aded 22 çap komple spor tüfeği satın alınacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve ihale günü olan 17/8/943 salı günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesindeki Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (7633)

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her nevîden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık, koşumluk ve kasablık hayvanlarile her çeşid emtiayı ancak 12 ağustos 943 te açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski hayvan ve emtia panayırında tedarik edebilmek mümkündür.

Panayır her seneden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiştir. (7751)

Hali Tasfiyede

İstanbul ve Trakya ŞEKER Fabrikaları Anonim Şirketi Türk Anonim Şirketi

Hali tasfiyede İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim şirketinin tasfiyesi sona ermiş ve tasfiye memurları tarafından tanzim kılınan kat'î ve nihaî hesab vaziyeti 7/8/943 tarihinde toplanan fevkalâde hissedarlar umumî heyetince tasdik olunmuş ve bedelinin tamamı ödenmiş, 1 inci ve 2 nci tertib hisse senedatına 100 ve yarı bedeli tediye edilmiş, 3 üncü tertib hisse senedlerine 50 kuruş tesviye edilerek tasfiyenin kapatılması mukarrer bulunmuş olduğundan yedinde her üç tertibden hisse senedi veya bunların yerine kaim vesikası bulunanların Ankarada Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim şirketi merkezine ve İstanbulda Bahçekapıda Taşhanın 3 üncü katında ifayi vazife eden tasfiye memurlarına müracaatle mezkûr vesaiki tevdi ve hazırlanmış ibrayı da havi makbuzu imza ederek haklarını almaları lüzumu ve tasfiyenin nihayetlenmesi sebebile 15/9/943 tarihine kadar matlublarını almıyanların paralarının Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına tevdi olunacağı hususu ilân olunur.

Esnaf Hastanesini koruma ve yardım cemiyetinden:

Esnaf cemiyetleri tarafından esnaf çocuklarına mahsus parasız sünnet düğünü tertib olunmuştur. 26 ağustos 943 perşembe günü akşamından ertesi cuma günü sabahına kadar Cağaloğlunda Çiftesaraylar bahçesinde icra edilecektir. Her esnaf şimdiden mensub oldukları cemiyete müracaat edip çocuklarını kaydettirmeleri ilân olunur.

Tasfiye halinde bulunan

«Anjel Avedisyan ve Ortakları Eshama Münkasim Komandit Şirketi» nden:

14/7/943 tarihinde fesih ve tasfiyesine karar verilip usulen Sicilli Ticaret gazetesile ilân olunan «Anjel Avedisyan ve Ortakları Eshama Münkasim Komandit Şirketi» inden alacaklı veya her ne suretle olursa olsun bir hak iddiasında bulunanlar işbu ilân tarihinden itibaren bir sene zarfında ticaret kanununun 445 inci maddesi hükmüne tevfikan İstanbulda Feriköyünde Omurca çiftliği namile maruf mahalde mukim şirket tasfiye memurlarına, bu hususu müsbit her türlü vesaik ve delâil ile birlikte müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Tasfiye memurları
Artin Avedisyan - Petro Sağredo

Gişe Memuru aranıyor

Kadıköy Süreyya Sineması gişesi için bir Türk bayan aranıyor. İsteklilerin Beyoğlu LÂLE Sineması Müdiriyetine müracaat etmeleri.

Zayi — Kızıltoprak Rüştiye sokakta 47 numaralı hanenin tapu senedini kaybettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü yoktur.

Mefharet Moral, Semine Peköz, Cemal Moral

2 motörlü ve 3 el tezgâhlı bir

Dokuma Atölyesi

devren acele satılıktır.
EL TEZGÂHLARI AYRICA SATILABİLİR.
Talibler: Mahmudpaşa Bezcilerde 33/35 No.ya müracaatleri.

Zayi — Üsküdar Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan zayilerin hükmü yoktur.

333 doğumlu Ahmed oğlu Yusuf Köprücü

Zayi — Şile Askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremle nüfus kâğıdımı ve ana karnemi kaybettim. Yenilerini çıkaracağımdan zayilerin hükmü yoktur.

Şilenin Üvezli köyünden 322 doğumlu Mehmed oğlu Sabri Yıldız

Kabataş Lisesi Müdürlüğünden:

13 ağustos 1943 ten 30 ağustos akşamına kadar pazartesi, perşembe ve cuma günleri saat 9 dan 13 e kadar bütün talebenin kayıdlarını yenilemek üzere velilerile birlikte okula başvurmaları. (7804)

İKİ MEMUR ARANIYOR

Elâzığ - Van hattı 4 üncü kısım inşaat mahallinde muhasebe servisinde çalıştırılmak üzere iki Ticaret Mektebi mezununa ihtiyac vardır. Talib1erin şeraiti öğrenmek üzere 16/8/943 tarihinden 19/8/943 tarihine kadar Galata Kefeli Hürriyet han No. 12 ye müracaatleri.

Kocaeli Valiliğinden:

İdarei Hususiye tarafından kurutulan Adapazarında Gökçeören bataklığı haritasının tanzimi için talib çıkmadığından ağustosun 16 ncı pazartesi günü saat 11 de yeniden pazarlık suretile ihalesine karar verilmiştir. Haritanın tanzimi için tahmin edilen bedel 2512 lira 65 kuruştur. İsteklilerin o gün zikredilen saate kadar 182 liralık teminatla vilâyet makamına, şartnamesini görmek istiyenlerin de encümen kalemine müracaatleri. (7743)

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

Eşyanın cinsi	Miktarı aded	Muhammen Fiatı	Tutarı Lira	Muvakkat T. Lira K.	İhale gün ve saati
Yün battaniye	52	32	1664	124,80	23 ağustos 943 Pazartesi (saat 14)
Karyola	26	46	1196	89,70	23 ağustos 943 Pazartesi (saat 15)

1 — Mektebimiz için satın alınacak cins ve miktarı yukarıda yazılı 2 kalem eşya açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme, yukarıda gün ve saatlerde mekteb müdürlüğünde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

2 — Bunlara aid şartname ve nümuneleri görmek istiyenler mekteb muhasebesine müracaat etmelidirler. Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci, üçüncü maddelerindeki vasıfları haiz ve Ticaret Odasının 1943 belgelerini hâmil olmalar lâzımdır.

3 — Muvakkat teminatın teslim yeri İstanbul Yüksek Mektebler muhasebeciliğidir. Tal1blerin muvakkat teminat makbuzları veya banka mektublarile yukarıdaki gün ve saatlerde komisyona müracaatleri. (7736)

VATMAN ve BİLETÇİ ALINACAK

İST. E. T. T. İŞLETMELERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İstanbul tramvayı için vatman ve biletçi alınacaktır. Sıhhî durumu iyi, 16 yaşını bitirmiş olmak ve okuma yazma ile hesab bilmesi lâzımdır. İlk girişte biletçilere 145, vatmanlara da 165 kuruş gündelik ve ilâveten %25 pahalılık zammı ile her çalışma gününde ayrıca 20 Kr. intizam primi verilir. Bu suretle bir müstahdemin aylığı bekâr veya evli olduğuna göre takriben 65 ilâ 80 lira arasındadır. Mesai saatleri haricinde çalışanlara %30 zamla fazla ücret verildiği gibi mevzuu bar ... seneden seneye gündeliklere zam yapılır. Hattâ bir gün istirahat eden ... yan işçi o gün için gündelik alır. Bir kab yemek ve yarım ekmek mecc... ler hükûmetimizce ağır işçi telâkki edilir. Elbise, kasket, palto parasızdır.

Hastaların tedavisi ile ilâçları da meccanendir. İsteklilerin Galatada Tünel arkasında Tramvay Hareket Dairesine müracaatleri. (7623)

Üsküdar C. Müddeiumumiliğinden:

Üsküdar Cezaevinde 50 lira ücretli bir baş gardiyan ve 40 lira ücretli üç gardiyanlık münhaldir. Talib1erin Cezaevi müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (7885)

İmalâthane Müdürlüğünden:

Bir elektrik ustasına ihtiyaç vardır. 100 lira ücretlidir. Talib olanların ehliyetnamelerini gösterir vesikalarile Gedikpaşa jandarma imalathanesine müracaatleri. (7894)

Kütahya Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemizin 40 lira ücretli bir pansumancılığı biri 40, ikisi 30 lira ücretli 3 hastabakıcılığı, biri 35, diğeri 20 lira ücretli iki hademeliği münhaldir. İaşe ve ibateleri hastaneye aiddir. Talib1erin istida ile hastane baştabibliğine müracaatleri ilân olunur. (7749)

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

İKİ ANBARCI ARANIYOR

Deniz levazım depoları için iki ambarcı alınacaktır. İsteklilerin vesikalarile birlikte 20 ağustos 943 akşamına kadar âmirliğimize müracaatleri. (7830)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremizin muhasebe dairesi için müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabaka imtihanı 26/8/943 perşembe günü saat ikide yapılacaktır. Girmek istiyenlerin şartları öğrenmek üzere Taksimde Sıraselvilerde idare merkezinde muamelât dairesine müracaatleri. (7892)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (311195) lira olan muhtelif eb'adda 148 kalem vagon camı ile adi ve duble bina camı 25/VIII/1943 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında toplanan merkez 9 uncu Komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (16197,80) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (2) lira mukabilinde Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (7786)

İstanbul Memurlar İstihlâk Kooperatifinden:

Beyoğlu, Bakırköy, Beykoz, Kadıköy, Fatih, Üsküdar, Eminönü, Beşiktaş Malmüdürlükleri ve P. T. T., Belediyeden maaş alan mütekaid, dul ve yetimlerle Vakıflardan maaş alan hademei hayrata tebliğ:

1 — Temmuz - eylûl 943 üç aylık şeker istihkakınız 16/8/943 tarihinden itibaren aşağıda adresleri yazılı bayilerden tevziine başlanacaktır..
2 — İstihkak tutarı ayda bir kilodan nüfus başına üç kilo olup bedeli 1,35 liradan 4,05 liradır
3 — Beşiktaş Malmüdürlüğünden maaş alanlar anakarnelerinin memuriyet unvanı hanesindeki numaralarına, diğer Malmüdürlüklerinden maaş alanlar ise maaş cüzdanları numaralarına göre anakarne ve maaş cüzdanlarile birlikte aşağıda sıralanmış günlerde müracaat etmeleri.
4 — Gününde müracaat etmiyenlerin istihkakları tevziatın sonunda verileceğinden istihkak sahiblerinin tayin olunan günlerde müracaatleri rica olunur.

Beyoğlu	Beykoz	Bakırköy	Kadıköy	Üsküdar	Fatih (Askerî)	Fatih (Mülkî)	Eminönü	Beşiktaş	TARİHİ	
1 — 500	1 — 100	1 — 150	1 — 400	1 — 450	1 — 400	1 — 400	1 — 300	1 — 100	16/8/1943	Pazartesi
501 — 1000	101 — 200	151 — 300	401 — 800	451 — 850	401 — 900	401 — 900	301 — 600	101 — 200	17 »	Salı
1001 — 1400	201 — 300	301 — 450	801 — 1400	851 — 1200	901 — 1200	901 — 1200	601 — 900	201 — 300	18 »	Çarşamba
1401 — 1800	301 — 400	451 — 600	1401 — 2000	1201 — 1500	1201 — 2000	1201 — 2000	901 — 1200	301 — 400	19 »	Perşembe
1801 — 2200	401 — 500	601	2001 — 2400	1501 — 2000	2001 — 2500	2001 — 2500	1201 — 1500	401 — 500	20 »	Cuma
2201 — 2600	501 —		2401 — 2800	2001 — 2400	2501 — 3000	2501 — 3000	1501 — 1800	501 — 600	21 »	Cumartesi
2601 — 3000			2801 — 3200	2401 — 2750	3001 — 3500	3001 — 3500	1801 — 2100	601 — 700	23 »	Pazartesi
3001 — 4000			3201 — 3600	2751 — 3100	3501 — 4000	3501 — 4000	2101 — 2400	701 — 800	24 »	Salı
4001			3601 — 4000	3101 — 3400	4001 — 4500	4001 — 4500	2401 — 2700	801 — 900	25 »	Çarşamba
			4001 — 4400	3401 — 3700	4501 — 5000	4501 — 5000	2701 — 3000	901 — 1000	26 »	Perşembe
			4401 —	3701 — 3900	5001 — 5500	5001 — 5500	3001 — 3300	1001 —	27 »	Cuma
				3901 —	5501 — 6000	5501 — 6000	3301 — 3600		28 »	Cumartesi
					6001 — 6500	6001 — 6500	3601 — 3900		30 »	Pazartesi
					6501 — 7000	6501 — 700	3901 — 4200		31 »	Salı
					7001 —	7001 —	4201 —		1/9/1943	Çarşamba

Beyoğlu	— Halid Uz	Taksim Şehidmuhtar cad. No. 67, 69
Beykoz	— Zeki Özen	Ayrılık sokak No 5
Bakırköy	— Aram Sertel	İstasyon Cad. No 59/1
Kadıköy	— Nejad Besener	İskele Cad. Yalova Süthanesi ittisalinde
Üsküdar	— Bedri Güven	Atlamataşı No. 1, 3, 5
Fatih	— «Mülkî, Vakıflar, P. T. T.» Fahri Kocaman	Saraçhanebaşı Mayi Mahrukat Deposu
Fatih	— «Askerî, Askerlik Şubesi, Belediye» Nejad Besener	Şehzadebaşı Cad No. 141 - 143
Eminönü	— Nejad Besener	Merkez mağazalarımızda
Beşiktaş	— Kemal Gürey	Beşiktaş tramvay caddesi No. 42

NOT: 7, 8/943 tarihli nüshalarımızda, dar gelirlilere aid ilânda Fatih tevzi şubemizin yeri sehven «Şehzadebaşı caddesi No. 149 - 151 şekerci» şeklinde çıkmıştır. Yukarki şekilde «Şehzadebaşı cad. 141 - 143» te dar gelirlilere de tevziat yapılacaktır. (7782)